БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 172 (19.248). ● 1985 йил 31 июль, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИГА — 27 ЗАРБДОР ЎН КУНЛИК

• Бугун еттинчи зарбдор ўн кунликнинг сўнгги куни

• Меҳнат коллективларида мусобақа ғолиблари аниқланмоқда

• ТАЖРИБАКОРЛАР МИНБАРИ

МЕҲНАТИМИЗ МЎЛ ҲОСИЛДА НАМОЁН

Биз шу йил январь ойида Сурхондарё областидан Қарши даштини «оқ олтин» конига айлантириш эзгу нияти билан келган эдик. Ҳамжиҳатлик билан иш юритиб, агроучасткамиз учун ажратилган 310 гектар ерга чигитни ўз вақтида, агротехника қоидалари асосида экиб, уни бир текис ундириб олдик. Бундан ташқари 80 гектар ерга ғалла, 60 гектар ерга беда экилди.

Ғўзалар нормал ривожланиши, мўл ҳосил тўплаши учун анча-мунча қийинчиликларни енгишга тўғри келди. Очиғи, биз бу ерга кўчиб келаётганимизда, ана шундай қийинчиликлар юз беришини билардик. Уларни бартараф этиш учун қизғин киришдик. Натижа чакки эмас. Лекин чўл-чўллигини қиляпти. Бир неча кундирки, Амударё томондан келаётган шамол тобора зўрайиб, бўронга айланмоқда. Бундай пайтларда дала ишларида уюшқоқлик талаб этилади. Ўсимлик бир дақиқа ҳам толиқмаслиги зарур. Бунинг учун ғўзани чанқатиб қўймаслик, сувдан сўнг етилган майдонларда дарҳол культивация ўтказиб, намни сақлашга эришмоқ даркор. Совхозимиз пахтакорлари айнан шундай қилмоқдалар.

Масъулиятни тўғри тушуниб, зарбдорларча тер тўкаётган пахтакорлар кўпчиликни ташкил этади. Жумладан, хўжалигимизнинг Олим Дўстёров, Холмирза Менглиев, Турдимурод Шоймардонов, Набивой Нурматов бошлиқ агроучасткалари, Абдужалил Рустамов, Нурали Норпўлатов, Турсуной Алибоева, Саломат Сатторова, Бобоқул Исмоилов, Олти Отаниёзов, Қурбон Абдуллаевлар бошлиқ пешқадам бригадалар яратилажак хирмонга мустаҳкам пойдевор қўймоқдалар.

Хўш, юксак пировард натижага эришиш учун шу долзарб кунларда биз нималарга эътибор беряпмиз?

Чўл шароитимизни ҳисобга олиб, суғориш сифатини яхшилаш доимо диққат марказимизда бўляпти. Ҳозир ғўзалар учинчи сувга қондирилмоқда.

Ғўза агротехникасида культивациянинг аҳамияти катта. Ўз вақтида культивация қилинган қатор ораларида тупроқ майин, донадор ҳолда сақланади. Ғўза илдизлари ҳарорат ва озуқадан яхши баҳра олади. Агар ғўза суғорилгандан кейин ер етилиши билан дарҳол культивация қилинмаса, қатор оралари ёрилиб кетади. Илдизлар шикастланади. Ўсимлик касалликка чалиниши мумкин. Бунга асло йўл қўймаслик керак.

Шунинг учун ҳам биз ҳар бир картани алоҳида сувчи ва механизаторга бириктириб қўйганмиз. Уларнинг иши махсус дафтарга қайд қилиб борилади. Механизатор ва сувчиларга иш сифатига қараб ҳақ тўланади.

Биз машина ва механизмларнинг далага тез-тез киритилиши натижасида эгатлар ости қотиб, ғўза илдизининг нормал ривожланишига салбий таъсир этишини яхши биламиз. Шу туфайли культивация қилиш билан бирга озиқлантириш, ҳашоратларга қарши кураш каби тадбирларни бир йўла бажаришга ҳаракат қиляпмиз. Тажрибали механизаторлардан Абдураҳмон Абдуллаев, Жовли Авезов, Малик Раҳматов, Холиқул Турдиевлар шундай иш тутмоқдалар.

Совхозимизнинг ҳамма агроучасткалари ва бригадаларида ғўзалар ёппасига кўсаклаган. Ҳар туп ғўзада 20-21 тадан ҳосил шохлари, ўндан зиёд тўқ кўсак санаш мумкин. Бу эса гектаридан камида 35-40 центнер ҳосил олишни таъминлайди.

Чеканкани қисқа муддатда соз ва сифатли ўтказдик. Бу йил совхоз бўйича ялпи ҳосилнинг 85-90 процентини техника кучи билан йиғиштириб олмоқчимиз. Ҳозирданоқ машина теримига пухта тайёргарлик кўриляпти.

Ғўза машинабоп қилиб ўстирилмоқда. Бегона ўтлар таг-томири билан йўқотиляпти. Совхозимиз заршунослари туғалловчи йилда она-Ватан хазинасига 7 минг тонна қўриқ «оқ олтин»и етказиб бериш мажбуриятини олишган. Бунга агроучасткамиз коллективи минг тонна пахта билан ҳисса қўшмоқчи.

Абдураҳмон РУСТАМОВ,
Нишон райони «ВЛКСМ XVIII съезди» совхозининг 4-агроучасткаси бошлиғи.

ТЕХНИКА ТЕРИМ МАВСУМИГА ШАЙ БЎЛСИН!

РЕМОНТЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Республикамизнинг азамат деҳқонлари ўн биринчи беш йилликнинг якунловчи йилида пахтадан катта хирмон кўтариш ниятида далаларда мўл-кўл ҳосил тўпламоқдалар. Етиштирилган «оқ олтин»ни ўз вақтида йиғиштириб олиш учун ҳозирданоқ катта тайёргарлик ишлари олиб боряпти. Чунончи, пахта териш машиналарини мавсумга ўз вақтида шайлаб қўйиш ниятида ўтказилаётган техника кўриги ойлиги қизғин давом этмоқда. Бу борада кўпгина районлар ва хўжаликларда ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Республика «Госкомсельхозтехника»сига қарашли Бўка райони ихтисослаштирилган устахоналарида ҳам бу иш яхши ташкил этилган. Устахоналарнинг ремонт коллективларида пахтакорларнинг фахрли буюртмалари сидқидилдан сифатли бажарилмоқда. Пахта терими мавсумига қадар 500 та терим машинаси ремонтдан чиқарилиши лозим. Ҳозирнинг ўзидаёқ хўжаликларга бир неча юз терим агрегати ремонтдан чиқарилиб жўнатилди. Қолган машиналарнинг ремонтини 15 августгача тугатишга қарор қилинган. Ремонтчилар «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» ҳаракатига қўшилиб, ана шундай қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Суратда: устахона техника назорати бўлимининг бошлиғи Баҳодир Худоёров ва устахона мудири Мансур Абдиевлар ремонтдан чиқарилиб, хўжаликларга жўнатиш учун тайёрлаб қўйилган терим машиналарини кўздан кечиряптилар.

В. Сироткин фотоси.

ССCР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов 29 июль куни Кремлда Халқаро Олимпиада комитетининг президенти Х.-А. Самаранчни қабул қилди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. А. Громиконинг мактуби ХОК президентига топширилди. Мактубда халқ депутатлари Ленинград шаҳар Совети ижроия комитетининг 1996 йилги XVII Қишки олимпия ўйинларини Ленинград шаҳрида ўтказиш тўғрисидаги таклифи қўллаб-қувватланади.

Ленинград шаҳри маъмурлари, СССР Миллий Олимпия комитетига ҳамда Совет Иттифоқининг барча спорт ташкилотларига қишки ўйинларни Олимпия хартияси қоидаларига мувофиқ равишда муваффақиятли ўтказиш учун зарур бўлган ҳар томонлама ёрдам ва мадад берилади, деб СССР Олий Совети Президиуми номидан ишонтирилди.

(ТАСС).

ИНДОНЕЗИЯЛИК МЕҲМОНЛАР

Индонезия Республикаси Халқ вакиллари кенгаши раисининг ўринбосари Харжанто Сумодисастро бошчилигидаги шу кенгаш делегацияси Ўзбекистонга келди. Делегация СССР Олий Советининг таклифига биноан расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турибди.

Индонезиялик меҳмонлар Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар, метрополитенда бўлдилар.

30 июль куни делегацияни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси О. У. Салимов қабул қилди. Бўлиб ўтган суҳбат чоғида Индонезия парламент аъзоларининг мамлакат бўйлаб сафарида ҳамроҳлик қилаётган СССР Олий Совети депутати А. Я. Рибаков, Индонезиянинг Совет Иттифоқидаги муваққат ишлар вакили Бўстанул Орифин қатнашдилар.

Индонезия Халқ вакиллари кенгаши делегацияси Самарқандга сафар қилади.

(ЎзТАГ).

МУХБИРИМИЗ БОНГ УРАДИ

СУСТКАШЛИК ҚАЧОНГАЧА?

НУКУС РАЙОНИ ХЎЖАЛИКЛАРИДА ЖАМОАТ ЧОРВАЧИЛИГИНИНГ ОЗУҚА БАЗАСИНИ МУСТАҲКАМЛАШГА ЭЪТИБОР СУСТ

Район хўжаликлари чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш планларини турлари бўйича тўла бажара олмаяптилар. Шу йилнинг ўтган олти ойида сут тайёрлаш плани бажарилмай қолди. Айниқса, «Коммунизм», Жданов номли, «СССР 60 йиллиги» совхозларида юз берган қолоқлик ғоят ташвишланарлидир. Мана шу хўжаликлар биринчи ярим йиллик планларини бор-йўғи 27—35 процент бажардилар, холос. Умуман, районда 2 минг 46 тонна ўрнига 1109 тонна сут тайёрланди.

Хўш, район чорвачилигида юз бераётган бу оқсашнинг сабаблари нимада? Нима учун фермаларда, чорвачилик комплексларида соғин сигирлар маҳсулдорлиги пасайиб кетмоқда?

Ана шу саволларга жавоб излаб, бир қатор хўжаликларда бўлдик, жамоат чорвачилигининг аҳволи билан танишдик. Чорва моллар маҳсулдорлиги камайиб кетаётганлигига асосан етарли ем-хашак жамғарилмаётганлиги, сигирлар рацион асосида боқилмаётганлиги сабаб бўлмоқда. Фактларга мурожаат этайлик. Жданов номли совхозда 22 июлгача 9,84 тонна дағал хашак жамғарилган. Бу топшириқдагидан деярли тўрт марта кам. Бедапояларни парваришлаш ва ўримни уюшқоқлик билан ўтказишга ҳам эътибор берилмаётир. Шунинг натижасида ҳозиргача 1912 тонна ўрнига 365 тонна беда пичани тайёрланди. Совхозда сенаж бостиришга ҳам жуда кеч киришилди. Натижада ҳозиргача бор-йўғи 198 тонна сенаж бостирилди, холос. Бу планда кўзда тутилган миқдорнинг олтидан бир қисмини ташкил этади. Витаминли ўт уни тайёрлашга эса ҳанузгача киришилгани йўқ.

Совхоз бош зоотехниги Ж. Хўжаназаров ем-хашак тайёрлашдаги бундай оқсаш ҳақида гап очилганида камчиликларни тан олишдан нарига ўтолмади. Ишни жадаллаштириш учун қандай чоралар кўрилаётгани ҳақида бирор ўринли гап айта олмади. Бу табиий, албатта. Чунки хўжаликда ҳатто бедаси ўриб олинган майдонларни суғориш, озуқа бериш ишлари ҳам ўлда-жўлда қолиб кетмоқда. Бу ишларга эътиборсизлик оқибатида беданинг ривожи суст. Бинобарин, ўрим кечикиб кетмоқда. Буни шундан ҳам кўриш мумкинки, совхозда беданинг учинчи ўримига ҳамон киришилгани йўқ.

«СССР 60 йиллиги» совхозидаги аҳвол ҳам ташвишланарлидир. Бу ерда ем-хашак тайёрловчи коллективларда меҳнат интизоми бўшашиб кетган, худди шу нарса белгиланган графиклар вақтида бажарилмаслигига сабаб бўлмоқда. Дағал хашак тайёрлашга техника, ишчи кучи ажратилган-у, лекин уларнинг меҳнатини ташкил этиш унутиб қўйилган. Оқибатда ҳар куни кўзда тутилгандан анча кам дағал хашак тайёрланаётир. Шуни айтиш кифояки, ҳозиргача хўжаликда бу борадаги план бор-йўғи 13,9 процент бажарилди. Совхоз раҳбарлари сенаж бостиришга кириши хусусида ҳали ўйлаб кўришгани ҳам йўқ. Бу ҳақда гап очилса, турли важ-карсон эшитасиз.

— Якунловчи йилда 1340 тонна сенаж бостиришимиз керак, — дейди совхоз партия комитетининг секретари Ж. Бердимуродов. — Бироқ бу планни уддалаш имконияти йўқ.

Партия ташкилотчиси ўз фикрини исботлаб, хўжаликда янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига бедазорларни кенгайтириш масаласи ҳал этилмай қолаётганини, бу нарса мўл дағал хашак жамғаришга тўғаноқ бўлиб турганлигини айтди. «Ўриб олинаётган беда сигирларга беришдан ортмаяпти» — партком секретари ўз мулоҳазаларини шундай якунлади. Кўриниб турибдики, хўжаликда план топшириқларини бажариш учун сафарбарлик, ишда уюшқоқликни кучайтириш ўрнига ўзибўларчилик кайфияти ҳукм сурмоқда. Бунинг оқибатида резервларни ишга солиш борасида собитқадамлик ўрнини эътиборсизлик эгалламоқда. Етарли миқдорда ем-хашак тайёрланмаётганлиги натижасида эса совхоз ҳар йили катта зарар кўраётир. Чунончи, ўтган қишлов кези бу ерда ем-хашак етишмай қолди. Совхоз турли хўжаликлардан 33 минг 768 сўмлик чорва озуқаси сотиб олишга мажбур бўлди.

Шу ўринда бир савол туғилади: наҳотки хўжалик раҳбарлари ўтган қишлов мавсумида содир бўлган воқеадан зарур хулоса чиқариб олишмади?

Умуман, Нукус районида жамоат чорвачилиги мустаҳкам озуқа базасини яратиш, мўл, тўйимли ем-хашак жамғариш ишига ўзибўларчилик билан муносабатда бўлинмоқда. Район раҳбарлари билан суҳбатлашсангиз гўё бу йил аҳвол кўнгилдагидек, деган тасаввур ҳосил қиласиз. Район ижроия комитети, агросаноат бирлашмаси ҳар куни хўжаликларга кўпдан кўп фармойишлар, телеграммалар, буйруқлар юборяпти. Лекин бундай расмиятчилик, юзакичилик ем-хашак тайёрлаш ишида кескин бурилиш ясалишига эришишга ёрдам бермаслиги аён, албатта. Тўғри, хўжаликларда ем-хашак тайёрловчи ўнта отряд тузилган. Бу ишга етарли техника, транспорт воситалари, ишчи кучи ажратилган. Чамаси, район раҳбарлари отрядлар тузиш билан иш битди, деб ҳисоблаб, ем-хашак жамғаришни чинакамига ташкил этиш, техника воситаларидан унумли фойдаланиш масалаларига эътибор бермай қўйишган. Ҳозирги натижа, ишнинг бориши шундай хулоса чиқаришга асос бўлади. Гап шундаки, район хўжаликларида эндигина 4466 тонна дағал хашак, 1542 тонна беда пичани жамғарилди, 200 тонна витаминли ун тайёрланди. Бу планда кўзда тутилганидан 4—5 баравар камдир. Сенаж бостириш иши эса бундан ҳам оқсаяпти. Ҳозиргача 5 минг ўрнига бор йўғи 198 тонна сенаж бостирилди, холос.

Кўриниб турибдики, Нукус район партия, совет органлари, хўжалик раҳбарлари ем-хашак тайёрлашдаги ўзибўларчиликка чек қўйиш хусусида жиддий ўйлаб кўришаётгани йўқ. Аҳвол ҳозирдагидек давом этаверса ўтган йилги нуқсонлар такрорланиши, чорвачилик зарар келтирувчи тармоқ бўлиб қолавериши табиий. Бунга йўл қўймаслик учун эса ишда кескин бурилиш ясамоқ лозим. Ҳар бир хўжаликда ем-хашак тайёрлаш графиклари сўзсиз бажарилиши таъминланиши керак. Бунинг учун техникадан унумли фойдаланиш, ҳар бир иш жойида суръатни ошириш, барча резервларни ҳаракатга келтириш лозим.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БИРДАМЛИК КУРАШДА МУСТАҲКАМЛАНАДИ

XII ЖАҲОН ФЕСТИВАЛИНИНГ УЧИНЧИ КУНИ «ЁШЛАР ВА СТУДЕНТЛАР ИМПЕРИАЛИЗМГА ҚАРШИ БИРДАМЛИК УЧУН» ШИОРИ ОСТИДА ЎТДИ

XII МОСКВА 1985

Тараққийпарвар ёшларнинг кучи уларнинг ҳаракат бирлигидадир. Москва фестивалининг учинчи куни буни яққол исботлади. 29 июль куни Москванинг ҳамма жойида Ер юзи ёш авлодининг Осиё, Африка, Лотин Америкаси, Яқин Шарқ халқлари билан, Никарагуа халқи кураши билан бирдамлиги митинглари бўлиб ўтди.

...М. Горький номли марказий маданият ва истироҳат боғининг кенг майдонида ёшлар ва студентларнинг Лотин Америкаси ва Кариб ҳавзаси халқлари билан бирдамлик митинги бўлиб ўтди. Кулча юзли йигит қоп-қора сочларини эпақага келтира олмаса ҳам, бу ерда янграётган ҳар бир сўзни жон-дили билан тингларди. Унинг турли мамлакатлардан келган тенгқурлари Лотин Америкаси мамлакатлари иши ва ҳаётига аралашаётган АҚШ империализмининг агрессив ҳарбий-сиёсий йўлини, фашистик ва диктаторлик режимлари ўрнатилаётганини қаҳр-ғазаб билан қоралашди. Йигитнинг кўзлари ғазабдан чақнаб, муштлари тугилди, гўё шу пайт у ўзини қурол ушлаб тургандек ҳис этарди.

— Мени Хорхе ё Мигель, Альварес ё Фернандо дейсизларми, барибир, — деди у митингдан кейин ТАСС мухбири билан суҳбатда. — Мени кечирасизлар, ҳозирча кимлигимни айтаолмайман, ҳатто акамнинг номини ҳам айтаолмайман. Бу ерда унинг ва ўзимнинг қисматимни жуда-жуда айтиб бергим келаётган бўлса ҳам, исми шарифимни айта олмайман.

— Касбингизнчи?

— Ҳозир озодлик солдатиман. Қачонлардир врач бўларман. Врачлар оғриқни даволашади.

— Сиз нима учун курашяпсиз?

— Ўзимга ва ҳар бир кишига зарур нарса учун — одамларнинг ўз ватанида эркин ва бахтиёр яшаш ҳуқуқи учун курашяпман. Мен туғилиб ўсган мамлакатнинг ва бошқа баъзи қўшни мамлакатларнинг ҳукуматлари ўз халқларига қарши хунрезлик сиёсатини амалга оширмоқда. Улар айниқса ёшларга қирон келтирмоқда. Сиз фестивалнинг тантанали очилишида бўлиб, қўлтиқ таёқли сальвадорлик йигитларни кўргандирсиз? Улар иниларини ўлдирмасликлари учун курашиб, шу ҳолга тушишди.

— Хорхе, Лужникида ҳамма якдил бўлиб Никарагуа, Сальвадор, Чили делегацияларини табриклаганида ўзингизни қандай ҳис этдингиз?

— Делегациялар ўтаётганида минбарларда қанча байроқлар ҳилпираган бўлса, мен ўзимни шу қадар кучли ҳис этдим. Байроқларнинг эса санаб ҳисобига етаолмадим. Улар шунчалик кўп эдики...

Шу куни П. Лумумба номли Халқлар Дўстлиги университетида фестивалнинг асосий объектларидан бири — империализмга қарши бирдамлик маркази жойлашган ерда «Совет ёшлари империализмга қарши бирдамлик ҳаракати сафларида» мавзуида фотокўргазма очилди.

Кўргазмага биринчи бўлиб ҳозир бўлганлар орасида фестивалга келган Вьетнам делегацияси аъзолари бор эди. Шу ерда, империализмга қарши бирдамлик марказида, ВСР делегацияси билан учрашув бўлиб ўтди.

...«Олимпия» спорт комплекси майдонида турли мамлакатларнинг вакиллари — беш минг йигит ва қиз эрталаб барвақт митингга тўпланишди.

Соат миллари 8.15 рақамларига келиб тўхтайди. Бундан 40 йил муқаддам худди шу вақтда Хиросима устида атом бомбаси портлаган эди. У бир дақиқа ичида шаҳарни вайронага, кишиларни эса сояга айлантириб юборди. Омон қолганлар ҳам бедаво дардларга мубтало бўлди. Атом олови уларнинг қалбини куйдирди. Мўъжиза билан омон қолиб, эндиликда улар инсоният омон қолиши учун кураш олиб бормоқдалар. Бугун улар фестиваль қатнашчилари билан биргаликда «Хиросима ва Нагасаки огоҳлантиради: Фожиа такрорланмаслиги керак!» мавзуидаги митингга келдилар.

«Халқлар бундан 40 йил муқаддам биринчи атом бомбаси портлашидан дунё ларзага келганлигини унутмайдилар. Ана шу портлашнинг акс-садоси ҳар бир софдил кишининг виждони ва ақл-идрокини уйғотмоқда», — деб таъкидлади ўртоқ М. С. Горбачев фестивалнинг тантанали очилиш маросимида сўзлаган нутқида.

Митингга беш минг киши тўпланди. Беш минг киши ғазаб билан Атом телбаларини тўхтатинг, демоқда. Хиросимадан сўнг биз ҳар бир дақиқада йўқ бўлиб кетиш, буғланиб кетиш ёки яқинларимизнинг хокини қидириб, вайроналарда юриш хавфи остида яшамоқдамиз.

— Тилдаги тафовут ҳам, таннинг туси ҳам, қарашлардаги фарқлар ҳам бугун «қуролланиш пойгасига, ядро урушига «йўқ!» деб айтиш учун бу ерга тўпланишимизга халақит бера олмади, — деди XII Жаҳон фестивали Халқаро тайёргарлик комитети доимий комиссиясининг аъзоси В. Йоханес митингни оча туриб. Митингда планета ёшларининг намояндалари икки япон шаҳрининг фожиаси тўғрисида ҳаяжон билан гапирдилар.

Кечқурун фестиваль делегатлари атом бомбардимонини бошидан кечирганлар билан, Хиросима ва Нагасакининг ёш авлоди билан учрашдилар.

Фестивалнинг бу залида қўшиқ ҳам, кулги ҳам эшитишмайди, лабларда табассум кўринмайди. Бу ерда кўрган ва эшитганларингдан томоғингга аччиқ нарса тиқилади. Қўлларинг беихтиёр мушт бўлиб тугилади ва кўзларингга ёш келади. Аммо бу ҳам фестиваль. Унинг империализмга қарши трибуналидир. Бу трибунал 29 июль куни «Космос» меҳмонхонасининг конгресслар залида иш бошлади.

Ҳамма нарса чинакам суддаги каби: айбловчилар ва гувоҳлар ҳам бор, ҳужжатлар ва ашёвий далилларнинг бузилмас мантиқи ҳам бор. Залга гўё Ливан оналарининг фарёди, Чили концлагерларининг даҳшати, Жанубий Африка ватанпарварларининг ғазаби ва фаластинликларнинг ғам-ғуссалари кириб келгандек бўлади. Ёш француз йигитининг қўллари мушт бўлиб тугилади, ёш кубалик ҳам ҳозир жангга ташланадигандек кўринади.

Уруш оловини ёқувчилар қўлида авианосецлар, ракета ташувчи субмаринглар, «першинг»лар ва «МХ» лар. Уларнинг трибунада қўйилган фотосуратларидаги ваҳший, конструкцияси жиҳатидан нозик, қиёфаларидан бизга ажал қараб тургандек бўлади.

Ёшларнинг қўлида уларнинг ўз қуроллари бор. Бу қурол империализмга қарши бирдамликдир. Никарагуа ва Анголанинг ўт қўйилган чегара яқинидаги қишлоқларидан, Чили турмаларидан қутилиб, Сальвадорда ўч олишлардан мўъжиза билан омон қолиб, трибуналга келган гувоҳларнинг империализм жинояти ҳақидаги берган гувоҳликлари бу бирдамликни тағин ҳам мустаҳкамлаш ва кўпайтиришга мажбур қилади.

Санъат ҳам уруш хавфига, реакция кучларига қарши турибди. Бу мавзу барча қитъалардаги ёш рассомларни бирлаштирмоқда. Улар Рассомлар марказий уйи залларида очилган халқаро виставкага ўз асарларини қўйганлар.

Фестиваль меҳмонлари ва қатнашчиларини Халқаро санъат боғи музика ва қўшиқлар билан, барча иттифоқдош республикалар чиройли павильонларининг ёрқин бўёқлари, миллий кийимлар хилма-хиллиги билан кутиб олмоқда. Шу кунларда М. Горький номидаги марказий маданият ва истироҳат боғи халқаро санъат боғига айланган.

Украина павильони худди шундай оқ, лекин худди елкан каби катта дастурхонни эслатади. Қурол дастгоҳи айланиб турибди, у ҳаммага ўз буюмларини ҳадя этмоқда. Қирғоқда ҳақиқий усталар шаҳри қад кўтарган. Ганг қирғоқларидан келган қиз, узоқ Австралиядан келган йигит бу ерда илгари мисли кўрилмаган санъатни ўзи учун кашф этади.

Шу куни «Ёшлар ва студентлар империализмга қарши бирдамлик учун» марказий митингининг қатнашчилари реакциянинг Ер юзи турли жойларидаги кирдикорларига қарши ғазабли норозиликларини, ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги, демократия ва социал тараққиёт учун курашаётган халқларни қизғин қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

(ТАСС мухбирлари).

ХЕЛЬСИНКИДА ЮБИЛЕЙ УЧРАШУВИ

ХЕЛЬСИНКИ, 30 июль. ТАСС махсус мухбирлари А. Горбунов ва П. Коновалов хабар қиладилар: Бугун Финляндия пойтахтида 35 мамлакат вакилларининг Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка оид кенгашнинг 10 йиллигига бағишланган учрашуви очилди. Учрашувда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри Э. А. Шеварднадзе Совет Иттифоқининг вакили сифатида қатнашмоқда.

Европадаги 33 давлат, шунингдек АҚШ ва Канада бошлиқлари ўн йил муқаддам имзоланган кенгаш Якунловчи акти иккинчи жаҳон урушининг сиёсий ва территориал якунларини мустаҳкамлади, Европадаги давлатларнинг қарама-қарши туришини бартараф этиш йўлини, бир-бирларининг ички ишларига аралашмасдан тинч яшаш ва самарали ҳамкорлик қилиш йўлини белгилади. Ташқи ишлар министрлари даражасида бошланган юбилей учрашуви халқаро муносабатларда муҳим омил сифатида Якунловчи актнинг аҳамиятини таъкидламоқда.

Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббуси — ҳар қандай ядро портлатишларини бир ёқлама тартибда тўхтатишни жорий этиш тўғрисида ўртоқ М. С. Горбачев эълон қилган Совет Иттифоқи қарори учрашув қатнашчиларида зўр қизиқиш уйғотди. Бу қадам Совет Иттифоқининг Европада ва умуман жаҳонда сиёсий иқлимни тубдан яхшилаш йўлидаги интилишнинг янги кўриниши, деб қаралмоқда.

Бироқ Хельсинкига келган баъзи учрашув қатнашчиларининг айтган гаплари кескинликни юмшатиш руҳи ва ижтимоий-сиёсий тузуми турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаш шароитида тенг ҳуқуқли ҳамкорлиги уларнинг ҳаммасига ҳам мақбул бўлмаётганлигини кўрсатди.

«Финляндия» саройида учрашувни Финляндия Республикасининг Президенти М. Койвисто очди. У учрашув қатнашчиларини табриклаб ва уларга муваффақиятлар тилаб, учрашув иштирокчиларининг бу ерда ҳозир бўлиши Якунловчи актга ва акт имзолангандан кейин эришилган аҳдномаларга жиддий содиқ эканликларидан далолат беради, деб уқтирди. Бу — кенгаш қатнашчиси бўлган давлатларнинг Умумевропа кенгаши ва ундан кейин қўйиладиган қадамларни таъминлаш учун ўтказилган учрашувларнинг барча натижаларини амалга оширишга оғишмай интилаётганидан ҳам далолат беради.

Юбилей учрашуви келажакка назар ташлаш имконияти ҳамдир, деди Президент. Якунловчи акт ва Умумевропа кенгашининг бошқа ҳужжатлари ўтмишдан дарак берувчи реал воқеагина эмас. Булар — бугунги кун учун жонли ҳаракат программаси ва келажак учун ваъдалир.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ XXI СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК

БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТ ЖАНГОВАРЛИГИ — КЎРИКДА

КОМИТЕТ ҲИСОБОТГА ТАЙЁРЛАНМОҚДА

Министрлик аппарати коммунистлари тармоқдаги барча ютуқ ва камчиликлар учун ўзларини жавобгар ҳис қилмоқлари керак. Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги партия комитети ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик ва уларни ўтказиш даврида коммунистларда иш учун масъулиятни ошириш, уларда ўзига ва бошқаларга нисбатан талабчанлик туйғусини кучайтириш, партия ҳаёти ва совет турмушига ёт бўлган иллатларга нисбатан муросасиз муносабатни шакллантириб боришга интилмоқда.

Зооветеринария таъминоти бош бошқармаси цех партия ташкилотининг ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида раҳбар кадрларнинг масъулиятсизлиги оқибатида ишда қатор камчиликлар содир бўлаётганлиги таъкидланган эди. Хизмат лавозимини суиистеъмол қилиб, ўзбошимчалик билан иш тутаётганлиги учун коммунистлар бошқарма бошлиғи В. Худойбердиевни принципиал танқид қилишди.

Партия комитети билдирилган шу сингари танқидий фикр ва мулоҳазаларни умумлаштириб, уларни амалга ошириш юзасидан тадбирлар белгилаётганда, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленуми қарорлари асосида кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйишда йўл қўйилган камчиликларни бартараф этишга эътиборни кучайтирди. Уларда топширилган ишнинг пировард натижаси учун масъулиятни кучайтиришга алоҳида эътибор берилди. Лекин В. Худойбердиев коммунистларнинг танқидий мулоҳазаси ва дўстона маслаҳатларидан хулоса чиқариб олмади, ўз ишига, бурчига муносабатини ўзгартирмади, ишдаги камчиликларни тугатиш йўлини тутмади. Натижада партия комитети унга партиявий жазо берди. В. Худойбердиев лавозимидан бўшатилди. Ишончни оқламаган бошқа раҳбарларга нисбатан ҳам ана шундай жиддий чоралар кўрилди. Кадрлар сиёсатини амалга оширишда принципиал позицияда туришнинг ижобий натижалари эндиликда яққол кўзга ташланмоқда. Бошқарма ва бўлим бошлиқлари ўзларига, қўл остида ишлаётган ходимларга нисбатан талабчанликни оширдилар. Меҳнат ва ижро интизоми мустаҳкамланиб боряпти.

Партия йиғилишларининг бирида хизмат командировкаларининг самарасиз ўтаётганлиги ҳақида ўринли фикр айтилди. Коммунистлар бу ҳолни танқид қилибгина қолмай, балки уни яхшилаш чораларини кўрсатиб ҳам бердилар. Ана шу фикр-мулоҳазалар асосида қарор қабул қилинди. Эндиликда командировка натижалари ишлаб чиқариш кенгашларида, лозим бўлса партия йиғилишларида муҳокама этилмоқда.

Кейинги пайтда аппарат партия ташкилотида раҳбарлар ва оддий коммунистларнинг ҳисоботларини тинглаш анъанаси пайдо бўлди. Партия комитети мажлисларида цех партия ташкилотлари ва партия группаларининг ҳар бир йиғилишида асосий масала муҳокама қилинишидан олдин у ёки бу коммунистнинг ҳисоботини эшитиш яхши самара беряпти. Илгарилари раҳбарлар фақат юқори партия ва хўжалик органларида ҳисобот беришарди. Эндиликда уларнинг ҳисоботларини ўзлари билан ёнма-ён ишлаётган коммунистлар ҳам тинглашмоқда. КПСС аъзолари ўз сафдошларининг меҳнат фаолияти ва юриш-туришидаги ютуқ ва камчиликларни яхши билишади, албатта. Шу туфайли ҳам ҳисобот бераётган коммунистнинг ютуқлари эътироф этилиб, нуқсонлари принципиал танқид қилинмоқда, унга дўстона маслаҳатлар берилмоқда.

Министрлигимиз фаолиятидаги камчиликлар Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетида, республика миқёсидаги йиғилишлар ва матбуот органларида бир неча бор танқид қилинди. Тўғри, қишлоқ хўжалигининг айрим тармоқлари ишида жиддий нуқсонлар мавжуд. Кўпгина колхоз-совхозларда меҳнат унумдорлиги паст, маҳсулот таннархи қиммат. Жойларда чорвачиликни ривожлантиришга жиддий ёндашилмаяпти. Ерлардан ва қишлоқ хўжалик техникасидан оқилона фойдаланишга етарли аҳамият берилмаяпти. Ана шу камчиликлар тўғридан тўғри бошқарув органларининг эътиборсизлиги натижасида вужудга келаётир. Демак, бошқаришни такомиллаштириш, министрлик аппарати ходимларининг масъулиятини ошириш партия ташкилоти фаолиятида асосий йўналиш бўлиш керак.

Партия комитети Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан конкрет чора-тадбирлар белгилаган. Эндиликда кадрлар сиёсатида ленинча принципга қатъий амал қилиш, мансабпарастлик, қоғозбозлик, сансалорлик кўринишларига барҳам бериш учун талабчанлик билан иш юритмоқдамиз. Аммо XVI пленумдан сўнг бир йилдан ортиқ вақт ўтган бўлса ҳам ҳанузгача ишимиздаги барча нуқсонларни барҳам топтира олганимиз йўқ.

Жумладан, унда қуйи партия ячейкаларида бўлиб ўтган ҳисобот-сайловлар йиғилишида коммунистлар томонидан билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларнинг амалга оширилиши юзасидан партия йиғилишларида ахборот бериб бориш лозимлиги таъкидланган эди. Тўғри капитал қурилиш бош бошқармаси цех партия ташкилоти йиғилишларида бу борада мунтазам ахборот бериб бориш йўлга қўйилган. Цех партия ташкилотининг секретари А. Бадалов коммунистларнинг танқидий фикрлари юзасидан амалга оширилаётган ишларни, партия йиғилиши қарорлари бажарилишининг боришини шахсан назорат қилиб боради. Лекин, айрим цех партия ташкилотларида ҳанузгача бу тажрибадан фойдаланилмаяпти. Коммунистлар ўз вақтида огоҳ қилинмаганликлари учун ўзларини қизиқтирган масалаларнинг ечимини билиш ниятида партия комитетига, юқори партия, хўжалик органларига мурожаат қилишга мажбур бўлишяпти.

Коммунистлар, барча ходимларнинг ижодий активлигини ошириш йўлидаги ишимиз ҳам ҳали кутилган натижани бермаяпти. КПСС аъзоларининг партия йиғилишларига тўлиқ қатнашуви таъминланмаяпти. Механизация бошқармаси цех партия ташкилотининг 14 июлда бўлиб ўтган йиғилишида ташкилот ҳисобида турган 27 коммунистнинг етти нафари қатнашмади. Пахтачилик, «Узглавкаракульпром» бош бошқармалари партия йиғилишларида ҳам коммунистларнинг 20—27 проценти турли сабабларга кўра иштирок этмаяпти.

Бу камчиликлар партия комитети сиёсий-ташкилотчилик ва тарбиявий ишларни талаблар даражасида олиб бормаётганлигини кўрсатади, албатта. Партия комитетининг 8 июль куни ўтган мажлисида ҳисобот-сайлов йиғилишларига тайёргарлик кўриш масаласи батафсил муҳокама қилинди. Унда ишимиздаги нуқсонлар асосан партия назоратининг бўшашиб кетганлиги, ўзибўларчилик ва сансалорлик фактларига қарши жиддий кураш олиб борилмаётганлиги натижаси содир бўлаётганлиги эътироф этилди.

Ҳисобот-сайлов кампаниясини юқори савияда ўтказиш учун конкрет тадбирлар белгилаб олдик. Ҳар бир ташкилий ва оммавий-сиёсий тадбирларнинг бажарилиш муддати ва унга масъул шахслар аниқ белгиланди. Жумладан, менга цех партия ташкилотлари секретарлари ва партгруппа етакчилари билан ишлаш, ҳисобот йиғилишларида коммунистлар билдирган танқидий фикрларни умумлаштириб, уларнинг бажарилишини назорат қилиш вазифалари юкланди. Партия комитети секретари Б. Усмонов ва партком аъзолари В. Бритов, Р. Назаровларга ҳисобот докладини тайёрлаш, М. Шевченко ва А. Мирҳабибовларга қарор лойиҳасини ишлаб чиқиш топширилди. Коммунист А. Ёқубжонов эса кўргазмали ахборот воситалари — плакатлар, таблица ва графиклар тайёрлашга масъул этилди. Хуллас, парткомнинг барча аъзолари ҳисобот-сайлов йиғилишларига пухта тайёрланиш ва уларни юксак савияда уюшқоқлик билан ўтказишга жавобгардирлар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишлари, энг аввало, партия группалари ва цех партия ташкилотларида бўлиб ўтади. Шу туфайли ҳам цех партия ташкилоти секретарлари ва партия группалари етакчилари билан ҳисоботга тайёргарликка бағишланган кенгаш ўтказилди. Кенгашда ҳисобот йиғилишларига пухта тайёргарлик, уларни коммунистларнинг активлиги, танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтказиш чоралари белгиланди. Ҳозирги пайтда партия комитети аъзолари ўзлари бириктирилган цех партия ташкилоти ёки партия группасида ҳисобот-сайлов йиғилишига тайёргарлик кўришга актив ёрдам бермоқдалар.

Партия комитетида цех партия ташкилоти секретарлиги ва партия группалари етакчилигига тавсия этилиши мумкин бўлган кадрлар составй диққат билан ўрганиб чиқилди. Бунда улардаги принципиаллик, ташаббускорлик хислатлари билан бирга шахсий инсоний фазилатларига алоҳида эътибор берилди. Номзодлар хусусида коммунистлар ва коллектив фикрини ўрганиб чиқдик. Маъмуриятнинг хўжалик фаолиятини контрол қилувчи комиссия составига кирувчи кишиларнинг номзодлари ҳам парткомда муҳокама қилинди. Шунингдек, ҳисобот-сайлов йиғилишларининг юқори савияда ўтишига хизмат қиладиган барча ташкилий тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш учун масъул коммунистлар тайёрланди. Ҳозир ҳар куни парткомга қуйи партия ячейкаларида ҳисобот-сайловларига тайёргарликнинг бориши ҳақида ахборотлар келиб турибди.

Биз ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўзаро қаттиқ талабчанлик, принципиал танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтказилишини таъминлашга интиляпмиз. Бу коммунистларнинг ижтимоий активлигини ошириш, партия, давлат интизомини мустаҳкамлаш, аппаратнинг иш услубини такомиллаштириб, тармоққа раҳбарлик савиясини юқори поғонага кўтариши шубҳасиз.

И. КАПУСТИН,
Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги партия комитети секретарининг ўринбосари.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Партиямиз навбатдаги съездини меҳнатда янги муваффақиятлар билан кутиб олиш учун курашаётган Москва районидаги Октябрь 60 йиллиги номли колхоз пахтакорлари далаларда мўл ҳосил тўпламоқдалар. Хўжалик бошланғич партия ташкилоти барча коммунистларни ва меҳнат аҳлини ғўза парваришининг сифатли олиб боришга ва ҳар бир туп ғўзада кўпроқ кўсак ҳосил қилишга жалб этди. Хўжалик аъзолари бу йил 1529 гектар майдоннинг ҳар бир гектарида камида 40 центнердан «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини олиб меҳнат қилаётирлар.

СУРАТДА: социалистик мусобақа илғорлари — механизаторлар А. Эргашев, Ҳ. Кўрчиев ва Н. Жумаев ўртоқлар кундалик иш якунлари тўғрисида суҳбатлашмоқдалар.

Б. Юсупов фотоси. (ЎзТАГ).

◆ **МИНИСТРЛИК ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВ ЙИҒИЛИШИГА ҚАНДАЙ ТАЙЕРГАРЛИК КЎРЯПТИ?**

◆ ҲАР БИР КОММУНИСТНИНГ ФИКРИ, ТАКЛИФ ВА МУЛОҲАЗАСИ ЭЪТИБОРДА.

◆ **ЖАНГОВАРЛИК КЎРИГИ НИМАЛАРНИ КЎРСАТДИ?**

◆ ПАРТИЯ АЪЗОСИ АВАНГАРД ВА ИШБОШИ БЎЛГАН ЖОЙДА.

◆ **ПАРТИЯ ТОПШИРИҚЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛЯПТИ?**

◆ КОММУНИСТНИНГ ЧИНИҚИШ ВА ТАРБИЯ МАКТАБИ.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

ҚОҒОЗБОЗЛИК БАРҲАМ ТОПСИН

Ленинск прицеплар тайёрлаш заводи партия ташкилотининг ўтган йил сентябрь ойидаги йиғилишида уч ойдан сўнг директорнинг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари Муродовнинг ҳисоботини тинглашга қарор қилинди. Маданий-маиший хизмат ва иш шароитининг ёмонлиги ҳақида ишчилардан тушаётган шикоятлар бунга асос бўлди. Ҳақиқатан ҳам цехларда кийим алмаштириш ва дам олиш хоналари йўқ эди, душлар ишламасди.

Аммо партия бюросининг масъулиятсизлиги, принципсизлиги туфайли директор ўринбосарининг ҳисоботи декабрь ойида ҳам, ундан кейинги партия йиғилишларида ҳам тингланмади. Қарор қоғозда қолиб кетди.

Завод ўтган йили маҳсулот ишлаб чиқариш план топшириқларини ошириб адо этди. Ҳозир ҳам ишлар ўз маромида кетяпти. Бир йил ичида товар маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми 17 процент ўсди. Бироқ заводдаги меҳнат ва дам олиш шароитларининг талаб даражасида эмаслигидан кадрлар қўнимсизлиги ортиб боряпти. Қўнимсизлик ҳатто олий маълумотли мутахассислар орасида ҳам содир бўляпти. Кейинги пайтда инженер-техник ходимларнинг деярли ярми алмашди. Бу лавозимларда дипломсиз кишилар ишлашяпти. Кадрлар масаласининг ана шу йўсинда ҳал этилиши ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланилмаслигига олиб келмоқда.

Партия бюроси кадрларни танлаш, тарбиялаш ва жой-жойига қўйиш, қарорларнинг ижросини қатъий контрол қилиш, партия йиғилишларининг тарбиявий ролини ошириш қуйи партия ячейкаларига раҳбарликни такомиллаштириш билан жиддий шуғулланмаяпти. Жумладан, завод бошқармаси цех партия ташкилотининг протокол хўжалигида жиддий камчиликлар мавжуд. Бўлиб ўтаётган партия йиғилишларининг протоколлари бор-йўғи 1—1,5 варақ қоғозда акс этаётганлиги кишини ажаблантиради. Бир ярим йил мобайнида партия ташкилотида биронта ҳам раҳбарнинг ҳисоботи тингланмаган. Кадрларни раҳбарлик лавозимига тавсия этишда унинг ишчанлиги, принципиаллиги, инсоний фазилатлари ҳар доим ҳам ҳисобга олинмаяпти.

Бир сўз билан айтганда, партия ташкилоти эскича иш услубидан воз кечолмаяпти. Унинг фаолиятида қоғозбозлик, мажлисбозлик, юзакичилик каби нуқсонлар ҳамон давом этяпти. Партия бюроси сўз билан иш бирлигини таъминлаш, коммунистларни энг муҳим участкаларга тақсимлашга жиддий эътибор бермаяпти.

Шаҳар партия комитетида бошланғич ташкилот фаолиятидаги камчиликлар таъкидланиб, уларни бартараф этиш йўл-йўриқлари кўрсатилди.

ЮЗАКИЧИЛИК

Ангренда маиший хизмат кўрсатиш бошқармаси ташкил этилганида шаҳарликлар қувонишган эди. Аммо уларнинг бу қувончи узоққа чўзилмади.

Маиший хизмат иш илгаридек ночорлигича қолаверди. Бошқарма тармоқларининг ишидаги камчиликлар ўз вақтида тугатилмай, белгиланган план топшириқлари мунтазам бажарилмаяпти. Бу масала ишлаб чиқариш бошқармаси коммунистларининг йиғилишида бир неча бор муҳокама қилинди. Ишни яхшилашга қаратилган аниқ-чора-тадбирлар белгиланди. Афсуски, шундан кейин ҳам бошқарма ишида ўзгариш бўлмаяпти.

Бошланғич партия ташкилоти ишлаб чиқаришга раҳбарликни пухта ташкил этмаётир. Коммунистлар резерв ва имкониятларни топиб ишга тушириш, сифат ва самарадорликни ошириш ишларига тўлиқ сафарбар қилинмаяпти. Кадрларнинг топширилган вазифа учун масъулиятини, ўзига ва ўзгаларга талабчанлигини кучайтиришга жиддий эътибор берилмаяпти. Партия йиғилишларида кўрилаётган масалалар бўйича юзаки қарорлар қабул қилинмоқда. Танқид ва ўз-ўзини танқид кучайтирилмаётир. Йиғилишларда коммунистларнинг, айниқса, раҳбарларнинг ҳисоботларини тинглаш пухта йўлга қўйилмаган. Бинобарин, ушбу камчиликларнинг ҳаммаси коллектив ишининг олға силжишига тўсқинлик қилаётир.

Шаҳар партия комитетида қурилиш материаллари комбинати бошланғич партия ташкилоти фаолиятида ҳам шундай камчиликлар содир бўлаётганлиги қайд этилди. Комбинатда социалистик мусобақа яхши йўлга қўйилмаган. Жамоат ташкилотлари суст ишламоқда. Меҳнат интизоми талаб даражасида эмас. Ўтган йили 166 киши прогул қилиши натижасида қарийб минг ишчи-куни йўқотилди. Партбюро секретари Л. Пон준оренконинг айби билан партия йиғилишлари ўз муддатида ўтказилмаётир. Йиғилишларда раҳбарлар, партия ташкилоти секретари шаънига биронта ҳам принципиал танқидий фикр айтилмайди. Бу партия ташкилотининг коммунистлар активлиги ва жанговарлигини ошириш билан шуғулланмаётганлигини кўрсатади.

Шаҳар партия комитети ушбу бошланғич партия ташкилотларига ўз фаолиятларини КПСС Устави ва Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг XVI пленуми кўрсатмалари асосида янада жонлантиришлари юзасидан тегишли кўрсатмалар берди.

Ю. ВОҲИДОВ.

ТАЛАБЧАНЛИК МУҲИТИ

Олдинги ҳисобот-сайлов йиғилишларидан кейин ўтган давр мобайнида колхозимиз партия ташкилотининг жанговарлик қобилияти, ҳар бир коммунистнинг активлиги ва ташаббускорлиги ошди. КПСС Марказий Комитетининг кейинги Пленумлари ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми қарорлари асосида партия комитети ўзининг ташкилотчилик ва идеологик ишини тубдан қайта қуриб, кундалик диққат-эътиборни экономика ва маданий қурилиш соҳасидаги вазифаларни муваффақиятли амалга ошириш учун курашда коммунистларнинг авангардлигига қаратмоқда.

Сўнгги пайтларда партиявий ишда расмиятчилик, ҳайбарақаллачилик, дабдабабозлик камайиб, ишчанлик ва ўзаро талабчанлик муҳити қарор топди, партия нормалари ва социалистик турмуш тарзи бузилишига, салбий ҳолатларга қарши принципиал кураш авж олдирилди. Танқид ва ўз-ўзини танқидга кенг йўл очилди. Партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказиш ишларига масъулият билан ёндашиладиган бўлди.

Партия ташкилотимизда ўтказилаётган жанговарлик кўриги ишимизда ибратли тажрибалар ва айрим камчиликлар ҳам мавжуд эканлигини кўрсатмоқда.

Жумладан, ҳисобот-сайловларга тайёргарлик даврида ишлаб чиқаришга раҳбарлик борасида партия комитети етарли активлик кўрсатмаётганлиги сезилди. Маълумки, бу йилги ҳисобот-сайлов йиғилишлари КПСС XXVII съезди ва янги беш йиллик арафасида ўтказилади. Шу туфайли ҳам партия комитетининг фақатгина ҳисобот давридаги ишлари таҳлил қилинибгина қолмай, балки партия ташкилотининг ўн биринчи беш йиллик мобайнидаги бутун фаолияти ҳар томонлама ўрганиб чиқилмоқда. Колхозимизда, беш йилликнинг ўтган тўрт йилида планга қўшимча минг тонна пахта йиғиб-териб олинди, сабзавот, полиз, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планлари ҳам ошириб бажарилди. Аммо процентларга маҳлиё бўлиб, бошқа иқтисодий кўрсаткичларга бефарқ қараш нотўғри бўлур эди. Маҳсулот таннархи, меҳнат унумдорлиги ва рентабеллик ҳозирги вақтда энг муҳим кўрсаткичлар ҳисобланади. Афсуски, хўжалигимизда худди шу борада иш кўнгилдагидек эмас. Жумладан, ўтган йилги ҳар центнер пахтанинг таннархи пландагидан беш сўмга, дон уч сўмга, гўшт 52 сўмга қимматга тушди. Ишлаб чиқаришда меҳнат унумдорлигини ошириш, бунинг учун фан-техника ютуқларини дадиллик билан жорий этиш, иқтисод ва тежамкорлик учун қатъий кураш олиб бориш каби актуал масалалар билан партком ҳамиша ҳам изчил шуғулланмаётир. Ўтган йили машина терими плани бажарилмаганлиги, деҳқончилик ва чорвачиликни комплекс механизациялаш ишларида жиддий камчиликлар мавжудлиги партия комитетининг эътиборидан четда қолмоқда.

Коммунистларнинг активлигини ошириш тўғрисида гап борганда, КПСС аъзолари Абдулла Исмоилов, Нурим Салоев каби донгдор бригада бошлиқларининг номини фахр билан тилга оламиз. Улар ўзларининг ташаббускорлиги ва меҳнатсеварлиги билан коммунистларни, барча колхозчиларни янги зафарлар сари етакламоқдалар. Улар бошчилик қилаётган бригадаларда ўтган йили пахта ҳосилдорлиги 46 центнерга етди. Бир хил шарт-шароитда кам ҳосил етиштираётган бригадаларимиз ҳам бор. Чунончи Б. Сафоев, Р. Бекжонов каби коммунистлар етакчилик қилаётган бригадалар қарийб 8—10 центнердан кам ҳосил етиштирмоқдалар. Бу бригадаларнинг партия ташкилотларида ўтказилган жанговарлик кўриги пайтида бригада бошлиқларида, қолаверса, КПСС аъзоларининг барчасида ташаббускорлик, ишни пухта ташкил этиш, вақтдан унумли фойдаланишга интилиш йўқлиги эътироф этилди.

Меҳнатда ва ижтимоий ҳаётда ўзи авангардлик қилиш билан бирга ўзгаларни ҳам ортидан эргаштириб бориш коммунистнинг бурчидир. Колхозимизда ана шундай фидокор, ташаббускор, кўпнинг иши учун жон куйдирувчи коммунистлар анчагина. Партком аъзоси, механизатор Собир Раҳимов, республикада хизмат кўрсатган чорвадор, Ленин ордени нишондори Розия Матниёзова, уста пахтакор, район партия комитетининг аъзоси Гавҳар Рўзиматова каби жонкуяр коммунистлар меҳнатда активлик кўрсатиб, колхозчилар ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни жўшқин олиб боришяпти.

Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишида партия комитетининг КПСС Устави талабларига амал қилмаётган айрим коммунистларга нисбатан муросасозлик позицияси ўринли танқид қилинганди. Рўй-рост айтиш керак, коммунистлар орасида интизомни бузиш, бурч ва масъулиятни ҳис қилмаслик, КПСС Устави талабларидан чекиниш фактлари баъзан учраб туради. Эндиликда партия комитети бу масалада муросасиз ва принципиал йўл тутмоқда. Собиқ бригада бошлиғи М. Эгамов ғайриқонуний ишлари учун партия сафидан ўчирилди. В. Сафоевга эса ичкиликбозликка ружу қўйгани туфайли қаттиқ партиявий жазо берилди.

Ўтган ҳисобот-сайлов йиғилишларида, жанговарлик кўриги чоғида коммунистлар томонидан билдирилган танқидий фикр ва мулоҳазаларни амалга ошириш ва бу йилги ҳисобот-сайлов кампаниясини юксак уюшқоқлик билан ўтказиш учун партия комитети махсус тадбирлар комплексини тузиб чиқди. Ҳозирги пайтда бу тадбирлар изчиллик билан бажарилаётир. Жумладан, партия йиғилишларида коммунистларнинг ғоявий чиниқиши, идеология, таълим-тарбия масалалари тез-тез муҳокама қилиб борилмоқда. Эндиликда ҳар бир коммунист партия ёки жамоат топшириғига эга. Улар партия йиғилишларини тайёрлашда актив иштирок этиб, ишлаб чиқаришни ривожлантиришга, колхозчилар турмуш фаровонлигини оширишга қаратилган ғоят фойдали таклифларни олға суришаётир.

Шу кунларда колхозимиз аъзолари «КПСС XXVII съездига — 27 зарбдор ўн кунлик» шиори остида ўзаро социалистик мусобақани қизғин авж олдириб юборишган. Бу оммавий ҳаракатнинг олдинги сафларида коммунистлар бораётганлиги, улар коллективни юксак меҳнат марралари сари етаклаётганликлари партия комитети фаолиятида ишчанлик ва талабчанлик муҳити қарор топаётганлигининг белгисидир. Биз бундан буён ҳам ўзимизга, барча коммунистларга нисбатан партиявий талабчанликни ошириб бораверамиз. Зеро, КПСС аъзоси меҳнатда, ижтимоий-сиёсий фаолиятда ва юриш-туришда шахсан ўрнак бўлиши лозим.

Ш. ТОҲИРОВА,
Хива районидаги Огаҳий номли колхоз партия комитетининг секретари.

КОММУНИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЕТАКЧИ

— Бувиражаб, сен кам-маҳсулли сигирлар участкасига ўтмасанг бўлмайди, — деди колхоз сут-товар фермаси ишини зимдан кузатиб юрган партия ташкилотининг секретари Б. Раҳимов. — У ерда иш яхши ташкил этилмаган. Участкага энди ўзинг бош-қош бўласан. Биз ҳам қараб турмаймиз.

Бувиражаб бу партиявий топшириқ эканлигини, бундай пайтларда эътирозга ўрин бўлмаслигини яхши тушунарди. Қолоқ участка ишини ўнглашга астойдил киришиб кетди. Соғувчилар ва молбоқарлар орасида меҳнат интизомини мустаҳкамлашга интилди. Ўзи вақтдан унумли фойдаланиб, бошқалардан ҳам шуни талаб қилди. Озуқа рационини кучайтирилишига эришди. Ёш коммунистнинг талабчанлиги тез орада ўзининг ижобий натижаларини кўрсатди. Кам маҳсулли сигирлар сони камайди. Партия йиғилишларининг бирида Бувиражаб коммунистлар муҳокамасига молларнинг зотини яхшилаш масаласини қўйди. Колхозда бу вазифани амалга оширишга зудлик билан киришилди.

Коммунист Б. Қўшбоқованинг соғувчилик касбини танлашига илғор сут соғувчи Шаҳодат опа Солиева сабабчи бўлди. Кўпчилик уни ҳурмат қилиши, маслаҳатлар сўраб мурожаат этишига ҳаваси келиб юрган Бувиражабнинг қалбида ҳам бу касбга меҳр уйғонди.

Мана Бувиражабнинг фермага қадам қўйганига ҳам етти йил бўлаётир. Шу давр мобайнида у соғувчилик касбини чидам билан ўрганди. Аста-секин ўзи ҳам обрў-эътибор топа бошлади. Эндиликда эса у фермадаги ташаббускор соғувчилардан бири, айни вақтда актив ташкилотчи ҳамдир. Бувиражаб фермадаги Бувираҳима Шодмонова, Санобар Ҳожибоева, Мусаллам Ҳидирова сингари донгдорлардан иш ўрганиши билан бирга ўзи ҳам ёшларга мураббийлик қилади. У ёш бўлишига қарамай, талабчанлиги, куйди-пишдилиги билан бошқалардан ажралиб туради. Унинг район партия комитети аъзоси ва район Советига депутат қилиб сайланганлиги бежиз эмас.

Илғорликни қўлда сақлаб туриш осон бўлмаяпти, албатта. Озуқа базасини мустаҳкамлаш, чорвадорлар маҳоратини ошириш, энг муҳими, зотдор сигирларни кўпайтириб, уларни меҳрибон қўлларга топшириш айниқса, муҳимдир. Ферма партия группасининг етакчиси Б. Қўшбоқова ана шу тадбирларни амалга ошириш йўлида тиниб-тинчимайди, коммунистлардан, чорвадорлардан жонкуярликни талаб қилади.

Шу кеча-кундузда Ворошилов районидаги «Қизил Октябрь» колхозида ҳам КПСС XXVII съезди шарафига ўзаро социалистик мусобақа қизғин авж олмоқда. Бунда хўжалик фермаси коммунистлари ва барча чорвадорлар актив иштирок этишаётир. Улар бу йил 419 бош соғин сигирнинг ҳар биридан пландаги 2650 ўрнига 3 минг килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилишган. Мусобақа пешқадамлари Б. Шодмонова, М. Хидирова, М. Бекмирзаева, Б. Қўшбоқовалар эса ўз боқимларидаги сигирларнинг ҳар биридан 3200—3300 килограммдан сут соғиб олишга ваъда беришган.

— Ўтган қишлов оғир келди, — дейди Бувиражаб биз билан суҳбатда, — қаттиқ совуқ чорва маҳсулдорлигига жиддий таъсир қилди. Лекин шунга қарамай, бу йил ўтган йилдагига нисбатан яхшироқ меҳнат қилишга, кўрсаткичларимизни янада юксалтиришга уриняпмиз. Шахсан ўзим ҳозирга қадар ҳар бош сигирдан ўтган йилнинг шу даврига нисбатан деярли 100 килограммдан кўп сут соғиб олдим. Йилнинг иккинчи ярмидаги натижаларимиз янада юқори бўлади.

Маълумки, партия группалари ҳаётида муҳим давр — ҳисобот ва сайловлар яқинлашмоқда. Бу эса группа коммунистлари зиммасига янада катта масъулият юклайди. Шуни қалбдан чуқур ҳис этаётган жонкуяр коммунист Бувиражаб Қўшбоқова чорвадорларни ягона мақсад — партиямизнинг XXVII съездини муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга даъват этаётир.

А. УМАРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Наманган районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Абдураҳмон Жўраев бошлиқ бригадаси заршунослари фидокорона меҳнат эвазига пахта ҳосилдорлигини тобора ошириб боришга эришмоқдалар. Бригада азаматлари бў йил ҳосилдорликни 50 центнерга етказишни кўзлашмоқда. Ғўза парвариши кўп йиллик тажриба асосида намунали олиб борилаётганлиги туфайли барча пайкалларда мўл ҳосил тўпланяпти.

Суратда: Абдураҳмон Жўраев моҳир сувчи Абдурашид Турғунов билан сув тараладиган пайкалдаги ғўза ривожини кўздан кечирмоқда.

Х. Ҳайдаров фотоси (ЎзТАГ).

МУТАХАССИСЛАР МАСЛАҲАТИ

ҲОСИЛ ТАҚДИРИ ҚЎЛИМИЗДА

Республикамиз пахтакорлари ҳаётида ҳам долзарб, ҳам масъулиятли дамлар бошланди. Саратон ҳосил тўплашда муҳим давр эканлигини яхши тушунган миришкорлар, ғўза парвариши юзасидан барча агротехника тадбирларини ўз вақтида сифатли ўтказиб, шоналарни гулга, гулларни кўсакларга айлантирмоқдалар.

Тошкент, Самарқанд, Фарғона, Наманган областларидаги бир қатор колхоз ва совхозлар пахта далаларини кўздан кечириш чоғида шу нарса маълум бўлдики, ҳозир ўсимлик ривожида ҳар хиллик мавжуд. Бир пайкалдаги ғўза тупида 2—3 та кўсак бўлса, бошқасида кўпроқ, ҳатто 5—6 тагача кўсак санаш мумкин. Шу билан бирга, айниқса, қайта чигит экилган ёки бегона ўтлардан кечикиб тозаланган участкаларда эндигина гуллаган, ривожи паст ғўзалар. бор. Бундан ташқари, бир қанча участкаларда ғўзалар ғовлатиб қўйилган. Кўчатларни ҳаддан ташқари кўп қолдирилиши оқибатида кўплаб мевасиз туплар мавжуд. Айрим жойлардаги экинлар кўллатиб суғорилган ёки чўллатиб қўйилган. Қатор ораларига ҳаддан зиёд чуқур ишлов берилганлиги сабабли ғўза илдизлари зарарланган. Шуларни ҳисобга олиб август ойи давомида қандай ишларни амалга ошириш юзасидан ўз мулоҳазаларимизни айтиб ўтишни лозим топдик.

Ҳозирги давр кўсаклар пайдо бўлиши, тўлишиши ва уларни кўплаб сақланиб қолишида ниҳоят катта аҳамиятга эга. «Асад — экинингни ясат» деб бежиз айтилмаган. **Бу даврда ғўза тупроқдаги озуқа элементлари ва намликдан максимал даражада фойдаланиши лозим.** Шундагина у энг кўп ҳосил тўплайди.

Илмий изланиш ва тажрибаларга кўра ёппасига ҳосил тугаётган ғўзаларнинг шу кунлардаги сув сарфи энг юқори даражага кўтарилган бўлиб, бир суткада ўртача 90—100 кубометрга етади. Тупроқдаги азотнинг 65—70 проценти, фосфорнинг 75—85 проценти шу даврда ўзлаштирилади. **Бунинг учун ғўза илдизларининг барқ уриб ривожланишига имкон берадиган ҳамма шарт-шароитларни яратиш, уларни мумкин қадар жароҳатланишига йўл қўймаслик лозим.** Шундагина фаолиятли оқ томирлар кўпаяди ва тупроқ заррачаларини кўпроқ қамраб олади, ўсимликни узлуксиз ва кўп миқдорда озуқа моддалар билан таъминлайди. Шундагина янги-янги кўсаклар пайдо бўлади, улар кўплаб сақланиб қолади ва эрта очилади. **Шу кеча-кундузда ғўзаларни серҳосил қилиб ўстириш учун ғўза туплари қалин қолдирилган карталардаги ҳар бир қаторни кўздан кечириб, ортиқча, мевасиз ва эндигина шоналаган, камқувват тупларни олиб ташлаш лозим.** Бу мевасиз кўчатлар ўзи ҳосил бермаслигидан ташқари ёнидаги ғўзаларнинг ўсиши ва мева тўплашига салбий таъсир кўрсатади.

Ғўзаси ғовлаган пахтазорларда ҳавонинг нисбий намлиги ортиб кетади, туплар орасидан шамол яхши ўтмайди, ўсимликларга ҳаводан карбонат кислотаси келиши кескин камаяди, ғўза тупини ички ва остки қисмига ёруғлик яхши тушмайди. Маълумки, ғўзадаги барглар, ёруғлик тушганда кўплаб пластик моддалар тайёрлаб, ҳосил нишоналарига юбориб туради. Ёруғлик тушмаганда барг пластик модда тайёрловчи эмас, балки тайёр моддани истеъмолчисига айланади. Натижада ҳосил нишоналари кўплаб тўкилади, ғўза тупи тез ўсишга мойил бўлади, унда янги-янги кераксиз шоҳ ва барглар пайдо бўлаверади. Оқибатда кўсаклар кам, майда бўлиб очилади.

- Ғўза парваришида масъулиятли дамлар давом этмоқда. Ҳар бир агротехник тадбирни ўз вақтида ўтказиш, айниқса, ривожланишдан орқада қолаётган ғўзаларни қўшимча парваришлаш орқали ҳамма ерда ҳосилни бир вақтда, барвақт етилишини таъминлайлик.
- Ўсимлик интенсив ривожланаётган ҳозирги кунда сувга кўпроқ эҳтиёж сезади. Суғоришни обитобида ўтказиш орқали ғўзанинг намлик ва озуқа моддаларидан етарли фойдаланишига эришайлик.
- Культивацияни чуқур ўтказиш ғўза илдизларини зарарлайди. Натижада ҳосилдорлик пасайиб кетади. Шу туфайли культивацияни юза ўтказиб, қатор ораларининг майин, донадор бўлиши таъминлансин.
- Чеканкани қисқа муддатда якунлаб, ўсимликнинг серҳосил ўсишига имкон яратайлик.

Бундай участкаларда ғўзани ғовлашдан тўхтатиш учун айрим мутахассислар чуқур культивация ўтказишни тавсия қиладилар. Бу унчалик тўғри эмас. Албатта, бундай культивация қилинганда ғўза ғовлашдан анча тўхтайди. Лекин бу тадбир илдизларни жиддий жароҳатлайди. Ўсимликнинг вилт билан касалланишига имкон яратади. Чуқур культивацияни кўсаклар очилишини тезлаштириш мақсадида вегетация даврининг охиридагина ўтказиш мумкин.

Ғўзаси ғовлаган далаларга ўғитлар солмаслик керак. Сувдан тортиш, ўсув ва ён шоҳларини эртароқ ва чуқур чеканка қилиш лозим.

Шундай қилинганда қатор оралари бир мунча очилади, шамол ўтиши яхшиланади, ҳавонинг намлиги камаяди, кўсакларнинг озиқланиши яхшиланади ва улар сақланиб қолади.

Далаларга сувни бир вақтда тараш ва бир вақтда сувни тўхтатиш жуда муҳимдир. Суғориш чўзилиб кетмаслиги лозим. Бунинг учун эгатлар нормал узунликда бўлиши, суғоришни кеча-кундуз ташкил этиш зарур. Тунги суғоришга алоҳида эътибор бериш керак.

Август ойида асосий эътиборни ғўзаларни тўғри суғоришга қаратиш лозим. Экиннинг кўллашига ёки чўллашига ҳам мутлақо йўл қўймаслик, ғўзаларни ҳамма жойда бир меъёрда суғориш ва сувдан оқилона фойдаланишга эришиш муҳимдир. Шу кеча-кундузда ҳосил тақдири сувчилар меҳнатига боғлиқ. Уларнинг унумли ишлари ва мароқли дам олишлари учун етарли шарт-шароитлар яратиш, сувчиларнинг меҳнатига тўғри ҳақ тўлаш, рағбатлантириш билан сувчилар масъулиятини ошириш лозим. Айрим хўжаликларда ҳақ тўлашнинг асосий мезони гектар қилиб қўйилган. Сувчи қанча кўп суғорса, шунча ҳақ олаверади. Бу ҳол суғоришга путур етказади. **Фикримизча, сувчиларга маълум далаларни бириктиб қўйиш, ғўзаларни ўз вақтида керакли миқдорда суғорилиши таъминлангандагина сувчиларни рағбатлантириш лозим.**

Қатор ораларига ишлов беришда ғўзанинг ҳолати, даланинг аҳволини қатъий ҳисобга олиш лозим. Айниқса, ишлов чуқурлигини тўғри белгилаш муҳимдир.

Саратонда ғўзалар дала бетини қоплаб олади. Оқ илдизлари тарқалиб ўсади. Шунга кўра қатор ораларини ишлашда ғўза томирларини мумкин қадар жароҳатламасликка эришмоқ лозим. Бунинг учун қатор оралари кенглиги 90 сантиметр бўлган ерларда культиваторларнинг четки иш органлари саёз —4-5 сантиметр, кейингилари 6-8 сантиметр, қатор ўртасидагилари 10-12 сантиметр чуқурликда, қатор оралари 60 сантиметрли майдонларда культиваторларнинг четки иш органлари 4-6, ўртасидагилари 10-12 сантиметр чуқурликда ўрнатилишига эришиш лозим. Қатор ораларини чуқур культивация қилиш ўсимлик илдизини кўпроқ жароҳатланишига сабаб бўлади. Натижада ғўзанинг тупроқдаги азотни ўзлаштириши 52 процент, фосфорни ўзлаштириши эса 62 процентга камайиб кетади.

Эгат оралатиб суғорилаётган пахта далаларида пушталарни «боронка» билан юза юмшатиб, тупроқнинг майин, донадор бўлишига эришиш мақсадга мувофиқдир.

Қатор оралари чуқур культивация қилинганда, ғўзалар ўзини бир «ташлаб» олади, ҳосил тугунчалари тўкилади, маълум вақтдан кейингина, ўсимлик ўзини тикласа ҳам ўсишга зўр беради, кўплаб янги барглар чиқаради, ҳатто бачкилайди. Демак, чуқур ишлаш ҳосилни оширмайди, балки аксинча камайтиради.

Хирмонимиз баракаси ҳар бир пайкалдаги ғўзаларнинг аҳволи билан белгиланади. Шунга кўра барча майдонларда мўлжалдаги ҳосил етилишини таъминлаш ҳаммамизнинг муҳим вазифамиздир.

М. МУҲАММАДЖОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси академиги.

А. ЗОКИРОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари доктори.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«МОЛЛАР ҚОҒОЗ ЕМАЙДИ»

Газетанинг шу йил 14 июнь сонида босилган юқоридаги сарлавҳали мақолада Боғот районидаги Димитров номли колхозда чорва қишловига тайёргарлик суст кетаётгани танқид қилинган эди.

— Мақола район партия комитетининг кенгайтирилган бюро мажлисида район агросаноат бирлашмаси Совети, барча колхоз, совхоз раҳбарлари ва чорвачилик мутахассислари иштирокида муҳокама қилиниб, ундаги камчиликлар тўғри деб топилди,— дейилади БОҒОТ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда.

Димитров номли колхоз правлениеси раиси М. Отаниёзов хўжаликда меҳнат интизомини бўшаштириб юборганлиги, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш камайиб кетганлиги, дағал хашак жамғариш ишлари тўғри ташкил этилмаганлиги учун вазифасидан четлаштирилди.

Колхозда чорвачилик соҳасидаги камчиликларни тугатиш юзасидан қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Озуқа тайёрлашга етарли ишчи кучи, техника ва транспорт воситалари ажратилди. Дағал хашак тайёрловчилар ўртасида социалистик мусобақа ташкил қилиниб, у ҳар ўн кунда якунланиб борилмоқда.

Район партия комитети бюроси район агросаноат бирлашмаси Советига, колхоз партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига чорвадорлар ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кучайтириш, фермада давлат, план ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш вазифасини юклади.

ШУҲРАТНИНГ СЎНИШИ

ЁКИ РЕСПУБЛИКА ҚОРАКЎЛЧИЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ АЙРИМ МУАММОЛАР ХУСУСИДА

Бухоро қоракўлчилик заводи бош инженерининг экспорт бўйича ўринбосари Рамазон Ҳамроев бизни шон-шуҳрат музейига таклиф қилди. Кираверишда даставвал кўзга ташланадиган экспонат Бутуниттифоқ мўйначилик бирлашмаси буюртмаси билан тайёрланган «СССРнинг мўйна бойликлари» харитаси. Унда ҳайвонот оламининг мўъжизаларидан бири — Бухоро қоракўли «В-6» индекси остида акс эттирилган. Шу индекс остидаги маҳсулот бирлашма экспортга сотадиган умумий мўйна ҳажмининг бешдан бир қисмини ташкил қилмоқда. Бухоро қоракўл терисини дунёдаги 60 мамлакатнинг 2 мингдан зиёд фирмаси харид қилиб олмоқда.

Бухоро областида «Совет Ўзбекистони»нинг ўз мухбири Нусратилло НАИМОВ иш бошлади. Бугун унинг биринчи корреспонденциясини эътиборингизга ҳавола этаётирмиз

Рамазон Ҳамроев музейда териб қўйилган юзлаб сур, шерози, қоракўлча териларни мароқ билан намойиш қилади. Чет элга сотилаётган маҳсулотнинг 90 проценти шу навлардаги терилардан иборат.

Биз бир йил муқаддам қуриб битказилган янги завод цехлари сари бормоқдамиз. Бу ерда ўрнатилган замонавий асбоб-ускуналар ишчиларга юксак унум билан меҳнат қилишга имкон беради. Шунга қарамай янги корхонада биринчи ярим йиллик иш натижалари бўйича ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш атиги 17 процентни ташкил қилганлиги бизни таажжублантирмай қўймади, албатта. Табиийки, бунинг сабабларини суриштирдик. Маълум бўлишича, йилига 3,5 миллион дона терини ошлаб, истеъмолчига жўнатиш қувватига эга бўлган корхона учун якунловчи йилда 1 миллион 900 минг дона маҳсулот тайёрлаш плани белгиланган. План бундай паст белгиланишининг боиси республика бўйича қоракўл тери етиштириш камайиб, унинг сифати бузилаётганлигида.

Қоракўлчиликда миқдор кўрсаткичлари кетидан қувиш, СЖК (бўғоз бия қонидан тайёрланган зардоб) препаратини ҳаддан ташқари кенг қўлланиш оқибатида қўйлар наслига катта путур етказилди. Кейинги йилларда қоракўлчилик хўжаликларидан қабул қилинаётган сифатсиз ашё кўпайиб бораётир. Кичик, табиий ранги бузилган, паст жингалакли терилар хом ашё умумий ҳажмида тобора салмоқли ўрин оляпти.

Фактларга мурожаат қилайлик. Завод биринчи ярим йилликда стандарт тери топшириш планини аранг 59,5 процентга етказди. Маҳсулот гури бўйича ярим йиллик план бажарилмаслигининг сабаби хом ашёнинг камлигида эмас, балки унинг сифат кўрсаткичлари стандарт талабларига жавоб бермаслигидадир. Қоракўл тери эса омборларда қалашиб ётибди. Шу йилнинг 1 январида заводда 1 миллион 431,2 минг дона тери йиғилиб қолган эди. Истеъмолчи корхоналар уларни кичиклиги ёки давлат стандарти талабларига жавоб бермаслиги учун олишмаяпти. Ишчилар бу териларни ҳар куни завод ҳовлисига чиқариб шамоллатиш билан овора.

Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институтининг Бухородаги бўлими мудири вазифасини бажарувчи Шукрулла Шомуродов ўтган йили заводга топширилган хом ашёни сифат жиҳатидан бирга таҳлил этишга таклиф қилди. Жиззах области қоракўлчилик хўжаликлари топширган маҳсулот умумий миқдорининг 32,8 проценти кичик ёки давлат стандартига жавоб бермайдиган терилар. Бу кўрсаткич Сурхондарё области хўжаликлари бўйича 27,2, Самарқанд области бўйича 24,2, Қорақалпоғистон АССР, Навоий ва Қашқадарё областлари бўйича 16—19 процентни ташкил этади. Умуман, ўтган йили яна ярим миллион донадан зиёд тери сифатсизлиги учун омбордаги запаслар қаторига қўшилди.

Бундан бир йил муқаддам СССР Қишлоқ хўжалик министрлиги қоракўлчиликда сунъий қочиришни тақиқлаш тўғрисида буйруқ чиқарди. Шунга биноан кўпчилик қоракўлчилик хўжаликларида СЖК препарати ишлатилмади. Натижа шу йилиёқ кўзга ташланди, юқори навли терилар нисбатан кўпайди.

Бироқ мутахассисларнинг ҳисоб-китоблари маҳсулот умумий салмоғида майда ва сифатсиз терилар миқдори ҳали бир неча йиллар давомида кескин камаймаслигидан далолат беради. Ҳозирда қоракўл териларини қабул қилиш давлат стандартларига ўзгартишлар киритилди. Эндиликда хом ашё 850 турдаги ГОСТ нормалари бўйича қабул қилинади. Бу стандартларга асосан 500 квадрат сантиметрдан кичик теридан бошлаб 1400 квадрат сантиметрдан катта терилар харид нархлари ўзгартирилди. Энг катта ва энг кичик тери ўртасидаги нарх тафовути саккиз баравардир. Маҳсулот сифатини яхшилаш йўлида бундай қатъий иқтисодий омилларнинг қўлланилиши майда тери ишлаб чиқаришни қоракўлчилик хўжаликлари учун кони зарар қилиб қўйди. Эндиликда ҳар бир совхоз директори, зоотехник, чўпон тери сифатини яхшилашдан манфаатдор.

Маҳсулот сифатини яхшилаш учун эса отарларда наслчилик-селекция ишларини дуруст йўлга қўйиш зарур. Бухоро область Свердлов номли наслчилик заводи 2-фермасида бу соҳада ибратли тажриба тўпланмоқда. Қўчқор Эсонов ва Янги Рустамов бош чўпонлик қилаётган отарларда ҳар бош совлиқни сунъий қочириш ва қўзиларни назорат қилишнинг қатъий ҳисоб-китоби йўлга қўйилган. Улар алоҳида-алоҳида шифрлар остида белгиланиб, ривожланиши журналда ўз аксини топмоқда. Бундай ҳисоб-китоб келгусидаги натижаларни чуқур таҳлил этиш ва шу асосда наслчилик-селекция ишларининг йўналишларини тўғри белгилашга имкон беради.

Афсуски, область қоракўлчилик хўжаликларининг кўпчилигида наслчилик ишлари ўз ҳолига ташлаб қўйилган. Шу иш билан шуғулланиш асосий хизмат вазифаси бўлган мутахассислар бошқа юмушлар билан банд қилиб қўйилмоқда. Журналлар расмият учун тўлдирилиб, рақамлар «осмонга қараб» олинади. Қўй ва қўзилар шифри қўйилиб, уларнинг бўйнига илиниши лозим бўлган тахтачалар одатда чанг босиб ётади. Бу, табиийки, муҳим ишда чалкашликлар келтириб чиқаради.

Турли навдаги тери берувчи қўзилар бир отарда сақланиши, отарлар қўй зотлари бўйича ажратилмаганлиги ҳам наслчилик ишини яхшилаш ишига тўғаноқ бўлаётир. Белгиланганидан зиёд қўчқорлар ва сифатсиз тери берувчи қўзилар ўстиришга қолдирилиши ҳам умумий ишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Сифатли тери учун чўпонларни моддий рағбатлантириш омилларидан самарали фойдаланилмаяпти.

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги коллегияси ва қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи республика комитети Президиуми қарори билан қоракўлчилик совхозларининг чўпонлари меҳнатига натура шаклида ҳақ тўлаш тартибига ўзгартишлар киритилди. Эндиликда отар бўйича биринчи сортга топширилган қоракўл тери ва қоракўлчанинг ҳар 40 донаси учун чўпонга қўшимча бир бошдан қўзи мукофот учун берилади. Лекин на министрлик, на тармоқ касаба союзи республика комитети бу ғоят фойдали қарор ҳозирча қоғозда қолиб келаётганини билишмаса керак. Гап шундаки, терилар отарлар бўйича эмас, фермалар бўйича тўпланиб, совхоз омборларида сақланади. Сўйилган қўзининг шифр индекси бўлмагач, отар бўйича хом ашёнинг қанча миқдори биринчи сорт билан топширилгани ҳам ноаниқ бўлиши табиий. Бинобарин, шундай шароитда чўпон сифатли тери топширгани учун нечта қўзини мукофотга олиши ферма мудирининг таллуфига боғлиқ бўлиб қолади.

Хўш, Бухоро область қоракўлчилик совхозлари тресты раҳбарлари наслчилик ишини яхшилаш учун қандай тадбирлар кўрмоқчи? Трест бош зоотехниги Г. Кириллов наслчилик ишлари устидан назорат суст эканлигини тан олади. Қолаверса, СЖК препаратига оммавий тарзда ўтилган пайтларда наслчилик иши умуман ўз ҳолига ташлаб қўйилган эди. Энди бўлса, малакали мутахассислар етишмайди. Самарқанд қишлоқ хўжалик институти битирувчилари асосий ҳолларда қоракўлчилик муаммолари, уларни бартараф этиш йўлларидан бехабар, уларда амалий иш кўникмалари йўқ. Трестга дипломли мутахассислар кўп келяпти, ишда ўзгариш ясай оладиган зоотехниклар эса ҳануз етишмайди.

Бу йилги қўзилатиш кампанияси якунлари бўйича трест қоракўл тери ишлаб чиқариш планини 90,6 процент бажарди. Давлатга паст сифатли тери топширишдан кўра қўзиларни ўстиришга кўпроқ қолдириш афзал кўрилди. Планда белгиланганидан 14 минг 412 бош зиёд урғочи қўзи ўстиришга қолдирилди. Бу келгуси йил иш натижалари учун пухта резерв бўлиши мумкин. Гап фақат селекция-наслчилик ишини ҳамма жойда қатъий йўлга қўйиш, бунда бирон тадбирни ҳам эътибордан четда қолдирмасликда.

Қоракўлчилик хўжаликларида совлиқларни қочириш мавсуми бошланишига ҳали анча вақт бор. Фурсатдан фойдаланиб, бу масъулиятли кампанияга пухта тайёргарлик кўрилиши, наслини яхшилаш билан боғлиқ ҳар бир майда-чуйда тадбир охирига етказилиши керак. Мутахассисларнинг фикрича, қоракўл қўйлар наслига сунъий қочириш сабабли етказилган зарарни тўла даражада тугатиш учун йиллар давомида изчил иш олиб боришга тўғри келади.

Паст сифатли хом ашё доим ҳам сифатсиз буюм ишлаб чиқаришга олиб келмаслигини бухоролик қоракўл тери ошловчилар амалда исботлашди. Заводда кенг истеъмол буюмлари тикувчилик цехи ташкил этилганига беш йилдан ошди. Илгари цехда қоракўл терини стандарт шаклига келтириш жараёнида унинг атрофидан кесиб олинадиган лахтаклардан аёллар пальто ва нимчалари, эркаклар бош кийимлари тикилар эди. Омборда тўпланиб қолган териларга харидор топилавермагач, тикувчилар ундан фойдаланиш йўлларини излаб қолишди. Бу ерда тикилган аёллар мантосининг нархи 800 сўм атрофида. Лекин унинг сифати яхши. Бундай кийимга талаб катта. 50 тикувчи ва бичувчидан иборат цех ҳар йили 400 минг сўмлик маҳсулот тайёрламоқда. Бу корхона иш ҳақи фонди ҳар бир сўмига, 0,50 тийинлик кенг истеъмол буюмлари тайёрланяпти, демакдир. Эндиликда истеъмолчилар талабига яраша маҳсулот ҳажмини ошириш йўлларини излаш керак. Бунинг учун эса айрим муаммоларни ҳал қилиш зарур.

Маълумки қоракўлчилик заводи республика Қишлоқ хўжалик министрлиги қарамоғида. Бинобарин, зарур ускуналар, қўшимча материаллар қишлоқ хўжалик министрлиги корхоналарида йўқ, албатта. Шундай бўлгач, корхона раҳбарлари терига қўшимча ишлов бериш, уни бўяш учун зарур кимёвий ашёлар, фурнитура буюмлари излаб кўп овора бўлмоқдалар.

Катта маблағ сарфлаб қурилган янги завод қувватларидан тўла фойдаланиш учун коллективга имконият яратиб бериш талаб қилинади. Омборларни тўлдириб ётган майда ва сифатсиз териларга истеъмолчи топиш масаласини тезроқ ҳал қилмоқ зарур. Истеъмолчи топилмаган тақдирда бу хом ашёдан бевосита заводнинг ўзида маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш мақсадга мувофиқдир. Масаланинг бу томонларини ҳал этиш республика Қишлоқ хўжалик министрлиги ва «Узглавкаракульпром» раҳбарларига ҳавола.

«Партия совет маркасининг шарафи учун курашни актив қўллаб-қувватлайди ва пассив позицияда турган, шу қадар ўткир муаммони ҳал қилишга халақит бераётган кишилардан қаттиқ жавоб талаб қилади», — деди КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев КПСС Марказий Комитетида фан-техника тараққиёти масалаларига бағишлаб ўтказилган кенгашдаги докладида. Шундай экан, сўниб бораётган шуҳратни қайта тиклаш учун зарур бўлган барча тадбирларни кўриш республикамиз қоракўлчиларининг шон-шараф ишидир.

Н. НАИМОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг Бухоро область мухбири.

Чет элларда

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

Империализмга қарши бирдамлик, тинчлик, дўстлик учун

Чет эл оммавий ахборот воситалари ёшлар ва студентларнинг Москвадаги Жаҳон фестивалини, ёшларнинг ана шу тантанали анжумани очилишида ўрток М. С. Горбачев сўзлаган нутқни кенг ёритмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари СССРнинг термоядро ҳалокатининг олдини олиш, тинчликни мустаҳкамлашдан иборат изчил йўлини яна бир бор тасдиқлаб, озодлик, миллий мустақиллик ва социал адолат учун курашаётган халқларни қўллаб-қувватлашини уқтирганлиги алоҳида кўрсатиб ўтилмоқда.

АФҒОНИСТОН

Афғонистоннинг Бахтар агентлиги уқтиришича, «урушларсиз ва қуролларсиз тинчлик, яхши қўшничилик ва ҳалол ҳамкорликка, халқлар ўртасида дўстликка асосланган дунё — социализм идеали, сиёсатимиз мақсади» эканлигини совет раҳбари аниқ ва равшан баён этиб берди. Агентлик Москва фестивалининг чуқур инсонпарварлик характерини қайд этиб, бу анжуман тинчликни мустаҳкамлаш ва халқлар ўртасидаги ҳамжиҳатлик ишига муҳим ҳисса қўшади, деб ишонч билдиради.

АҚШ

Американинг Си-Эн-Эн телекомпанияси Москвадаги байрам ҳақида берган репортажида КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев Совет Иттифоқи тинчликка астойдил содиқ эканлигига фестиваль меҳмонларини ишонтирди, деб ёзади. Агентлик ўрток М. С. Горбачевнинг СССР сўзда эмас, балки амалда ядро қуроли проблемаларини тубдан ҳал этиш — бу қуролни батамом тақиқлаш ва йўқ қилиб ташлаш учун кураш олиб бораётганлигини алоҳида таъкидлайди.

ЯПОНИЯ

Японияда чиқадиган «Майнити» газетаси бундай деб ёзади: М. С. Горбачев фестивалнинг тантанали очилишида сўзлаган нутқида уруш ва қуролланиш пойгасидан мислсиз фойда кўраётган реакцион кучлар актив ҳаракат қилаётганлигидан, улар тарих ғилдирагини орқага буриб юбориб, ўз ҳокимиятлари ва имтиёзларини сақлаб қолишга, ўзларининг хоҳиш-иродаларини бошқа халқларга тиқиштиришга уринаётганликларидан ташвиш сўзлари янгради.

ЧЕХОСЛОВАКИЯ

«Руде право» газетаси Жаҳон фестивали ҳақидаги материални «Инсониятнинг урушларсиз, зўравонлик ва зулмсиз истиқболи учун», «Млада фронта» газетаси «Планетанинг бахтиёр келажаги учун», «Праце» газетаси «Ёшлик, тинчлик ва дўстлик байрами», «Земеделске новини» газетаси «Тинчлик шароитидагина ҳаёт гўзаллиги барқ уради» сарлавҳалари остида эълон қилган.

ВЕНГРИЯ

«Москвада ўз анжуманига йиғилган жаҳон ёшларини бирдамлик ва дўстлик туйғулари бирлаштирди», деб ёзади Венгриянинг «Непсава» газетаси.

ПОЛЬША

Ер юзи ёшлари байрамида жаҳоннинг 150 мамлакатидан келган делегациялар қатнашмоқда, бу эса шундай халқаро учрашувларда рекорд кўрсаткич бўлди, деб ёзади Польшанинг «Жолнеж вольности» газетаси.

ҲИНДИСТОН

Совет Иттифоқи пойтахтида ўтказилаётган Жаҳон фестивали йигит ва қизларнинг БМТ эълон қилган Халқаро ёшлар йилидаги энг катта намойишидир, деб таъкидлайди Ҳиндистоннинг «Пэтриот» газетаси.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● ТОКИО. **Япония социалистик партияси Накасонэ бошчилигидаги консерватив ҳукумат ўтказаётган милитаризмни тиклаш сиёсатига қарши бугун мамлакатда намойишларни авж олдириш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу партия марказий ижроия комитети раиси Масеси Исибаси Миядзаки шаҳрида шуни маълум қилди. Япониядаги етакчи оппозициячи партия раҳбари ҳукмрон доираларнинг мамлакат ҳарбий бюджети ҳажмини ялпи миллий маҳсулотнинг 1 проценти доирасида чегаралайдиган миллий сиёсатнинг муҳим принципларидан бирини қўпоришга қаратилган режаларига қатъий зарба бериш зарурлигини таъкидлади. Ҳарбий мақсадлар учун харажатларнинг тўхтовсиз ўсиб бориши куролли кучларни вужудга келтиришни тақиқловчи Япония конституциясини бузишдан иборат бўлиб, меҳнаткашлар зиммасига тушадиган солиқларнинг кўпайишига олиб боради, деб таъкидлади Исибаси.**

● ПАРИЖ. **Франция ҳукумати ЖАРдан ўз элчисини чақириб олиш тўғрисида қарор қабул қилди. Франция бош министри Л. Фабиус шуни маълум қилди. Претория маъмурлари мамлакатнинг туб аҳолисига қарши жазо чораларини кучайтириб юборганликлари муносабати билан шундай қарор қабул қилинди.**

● РИМ. **Бу ерда Италия Компартияси Марказий комитети ва марказий контрол комиссиясининг пленуми ўз ишини тугатди. Пленум Италия Компартиясининг навбатдаги, XVII съездини чақириш масаласига бағишланган эди. Пленум партия раҳбарларининг съездни 1986 йил баҳорида чақириш тўғрисидаги таклифини маъқуллади, дейилади ИКП Марказий Комитети пропаганда ва ахборот бўлими тарқатган ахборотда (ТАСС).**

ҲАР ТЎҒРИДА

«ОЛТИН» ТАНГА

Лондондаги олди-соттида 1257 йилда зарб этилган олтин танга сотилди. Унга 71.500 фунт стерлинг тўланди. Жаҳонда шунга ўхшаш яна бешта танга бор, деб ёзади Англиянинг «Гардиан» газетаси, шулардан учтаси Британия музейида сақланмоқда.

ИЛОНЛАР ЎҒИРЛАНДИ

Венесуэла пойтахтидаги парклардан бирида ғалати ўғирлик содир бўлди. Парк территориясининг ҳайвонот бурчагига тунда тушган ўғрилар салкам ўттизта илонни олиб кетишган. Улар орасида Венесуэлада жуда кам учрайдиган заҳарли илонларнинг айрим турлари ҳам бор.

Парк маъмуриятининг фикрича, жиноятни фақат мутахассисларгина қилган бўлиши мумкин. Чунки ҳамма ҳам ҳаётини хавф остига қўйиб, бундай ишни қилавермайди.

● **ОРДЖОНИКИДЗЕ**

Донининг янги ҳосили ортилган биринчи темир йўл состави Шимолий Осетиядан мамлакатнинг саноат марказларига қайта ишлаш учун жўнатилди. Республикадаги дон маҳсулотлари бошқармасининг энг кекса корхонаси—Моздок элеватори ишчилари дон маршрутларини бошлаб бердилар. Бу ерга Шимолий Осетиядаги колхоз ва совхозлардангина эмас, Ставрополь ўлкаси хўжаликларидан ҳам, Чечен-Ингушиядан ҳам, Доғистондан ҳам донининг кучли ва қимматли навлари келтирилмоқда. Шимолий Осетиянинг тоғлиқ районларидаги хўжаликлар давлатга дон сотишни бошладилар. Эстафетани барча элеваторлар, қабул пунктлари, саралаш заводлари қабул қилиб олди. Бу ерда қўшимча янги дон тозалаш пунктлари ўрнатилган, кўп юк ортиладиган машиналар ва автопоездларни қабул қилиб оладиган пунктлар тахт қилиб қўйилган.

● **ЛЬВОВ**

Львов областининг Городокский районидаги КПСС XX съезди номли колхоз меҳнатчилари яшайдиган бешта қишлоқнинг ҳаммаси янгиланди. Бу ерда социал ривожланиш программасининг бажарилиши хўжалик марказий қўрғонида янги маиший хизмат уйининг фойдаланишга топширилиши билан ниҳоясига етди. Қишлоқ меҳнаткашларига хизмат қилиш турлари ва қулайликлари шаҳардагидан қолишмайди. Ҳозир областда бош план асосида икки юздан ортиқ обод посёлкалар бунёд этилмоқда. Колхоз ва совхозлар бу мақсад учун ҳозирги беш йилликда ярим миллиард сўмликка яқин маблағ ажратган.

● **ОДЕССА**

Франциядан келган ёш меҳмонлар учун «Молодая гвардия» пионерлар лагерида ўтказилган дам олиш кунлари дўстлик ва интернационализм мактаби бўлиб қолди. Улар совет болалари билан дўстлашиб, ҳар хил қўшиқларни ўрганиб олдилар. Шулардан бири —«Катюша» француз болаларига ғоят манзур бўлди. Улар ёшлар ва студентлар XII Жаҳон фестивалининг «Империализмга қарши бирдамлик, тинчлик ва дўстлик учун» шиори билан бирдамлик белгиси сифатида анжуман очилган кунда шу қўшиқни ўз ватанларида ижро этдилар, совет болаларининг ҳаёти тўғрисида тенгдошларига гапириб бердилар.

● **АСТРАХАНЬ**

Астрахань областида тарвуз пишди. Лиман районининг деҳқонлари биринчи бўлиб тарвуз узишга киришдилар. Бу ерда полиз экинлари Бутуниттифоқ суғорма сабзавотчилик ва полизчилик илмий-тадқиқот институти билан ҳамкорликда ишлаб чиқилган ва жорий этилган индустриал технологияга мувофиқ етиштирилмоқда. Янги ҳосил бирданига бир неча темир йўл ва дарё тайёрлов пунктларида қабул қилиниб олина бошлади. Пунктларга катта тарозилар қўйилган бўлиб, тарвуз ташишда кўп юк ортадиган автосоставлардан фойдаланишга имкон беради. Астрахань далаларидан мамлакатларнинг саноат марказларига 478 минг тонна тарвуз жўнатиш мўлжалланади.

(ТАСС).

ХОТИРА КУНИ

МЕҲНАТКАШЛАР ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РЕСПУБЛИКАДА «ХОТИРА КУНИНИ БЕЛГИЛАШ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИНИ ЗЎР МАМНУНИЯТ БИЛАН МАЪҚУЛЛАБ КУТИБ ОЛДИЛАР. БУ — АВЛОДЛАРНИНГ БИР-БИРИГА УЗВИЙ БОҒЛИҚЛИГИ ВА ДАВОМИЙЛИГИНИ ТАЪМИНЛАЙДИГАН МУҲИМ ТАДБИРДИР.

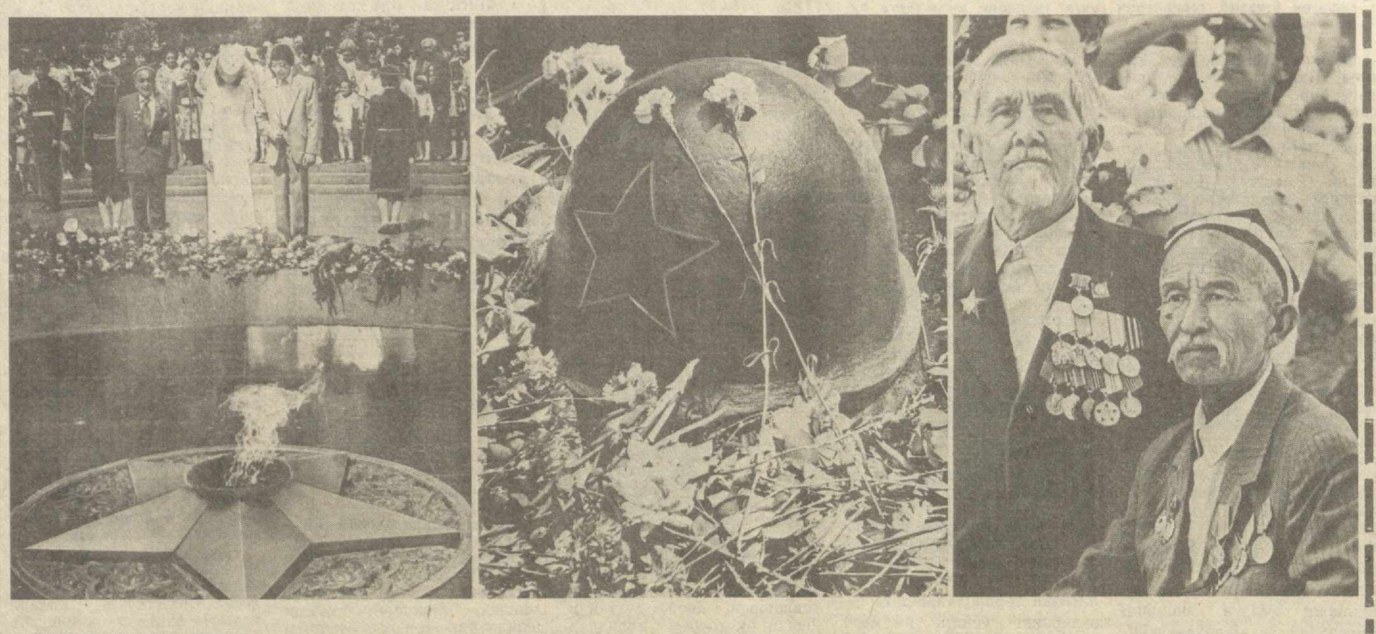

ТОШКЕНТ. Суратда: Номаълум солдат қабри ёнида. — С. Маҳкамов фотоси.

Бахтимиз учун курашган авлодлар хотираси ишимизда, турмушимизда бизга куч-қувват бахш этмоқда. Уларнинг шонли ишларини давом эттириш, она-Ватанимиз яна ҳам гуллаб-яшнаши учун фидокорона меҳнат қилиш бизнинг шиоримизга айланмоқда, деб ёзишади газетхонлар редакцияга йўллаган мактубларида. Қуйида ана шу хатлардан айримларини ўқийсиз.

«Авлодлар боғлиқлиги ва давомийлигини янада мустаҳкамлаш, вафот этган ва ҳалок бўлган ота-оналар ҳамда яқин кишиларнинг, жанговар ва меҳнат жасоратлари билан социалистик Ватан озодлиги ва мустақиллигини ҳимоя қилган, унинг шон-шуҳратини улуғлаб, қудратини кучайтирган кишиларнинг порлоқ хотирасини авайлаб асраш мақсадида Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми қарор қилади:

Республикада «Хотира куни» белгилансин.

Хотира куни ҳар йили март ойининг сўнгги якшанбасида нишонлансин».

(Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг «Хотира кунини белгилаш тўғрисида»ги Фармонидан).

МУНОСИБ ДАВОМ ЭТТИРАМИЗ

Фармонни ўқиб чиққач, кўз ўнгимдан қишлоғимизда янги ҳаёт чуқур илдиз отиши, социалистик турмуш тарзи мустаҳкам қарор топиши учун фидокорона меҳнат қилган, керак бўлганида, жонини ҳам аямаган кекса авлод намояндаларининг сўнмас сиймолари бирбир ўтди.

Коммунист Жума Пирназаров ана шундай фидокор курашчи, колхоз тузумининг моҳир ташкилотчиларидан бири эди. У Андижондаги ўзининг обод қишлоғидан келиб, Сариосиё тўқайзорларини боғ-роғларга, пахтазорларга айлантиришга бош-қош бўлди. Узоқ йиллар «Янги рўзғор» колхозига раҳбарлик қилди. Ўша йиллари хўжалигимиз иқтисодий жиҳатдан тараққий этиб, қишлоғимиз тобора ободонлашиб борди. Колхозни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлаш йўлидаги фидокорона меҳнати учун Жумабой Пирназаров Ленин ордени билан тақдирланган эди. Колхоз тузумининг жонкуяр ташкилотчиси ўша йиллари СССР Олий Совети депутатлигига сайланганди.

Совет ҳокимиятини мустаҳкамлаш учун курашда, немис-фашист босқинчиларига қарши жангларда қаҳрамонлик кўрсатган ҳамқишлоғимизнинг номларини эъзозламоқдамиз. Колхозимизнинг шон-шуҳрат музейига кирсангиз ана шу кишилар ҳақида мароқли ҳикоя тинглайсиз. Музей мудираси Раъно Юсупова уларнинг шонли ишлари ҳақида зўр эҳтирос билан гапириб беради. Халқимиз ўз-ўзини мудофаа қилиш отрядларида босмачиларга қарши жанг қилган Аҳмаджон Ҳакимов, Ҳайит Ҳақназаров, Ўроқ Ҳамидов, Қурбон Ҳакимовларнинг номларини асло унутмайди. Ёки дастлабки артелларнинг ташкилотчилари Жўра Назаров, Ибодилла Собиров, Раҳмон Сохибоевларни олайлик. Музей залларида ана шу қаҳрамон ҳамқишлоқларимизнинг шавкатли ишлари ҳақида ҳикоя қилувчи экспонатлар ардоқлаб сақланмоқда.

Улуғ Ватан уруши йилларида колхозимиздан фронтга отланган йигитлар Украинада, Белоруссия ўрмонларида, Болтиқ бўйида қаҳрамонларча жанг қилишди. 109 йигит Ватан озодлиги учун бўлган жангларда ҳалок бўлди. Колхозимизга кираверишда ўрнатилган улуғвор ёдгорлик ана шу қаҳрамонларнинг хотирасини ёдга солиб, Ватан куч-қудратини яна ҳам ошириш йўлида унумли ишлашга даъват этиб турибди. Партия, комсомол комитетлари ёшларни қаҳрамон ҳамқишлоқларимизнинг шавкатли ишлари мисолида тарбиялашга алоҳида эътибор бермоқдалар.

Республикамизда Хотира куни жорий этилганлиги айни муддао бўлди. Биз шу куни халқ фаровонлиги, Ватан равнақи йўлида фидокорона меҳнат қилган авлодларимиз хотирасини ҳурмат билан ёдга оламиз. Уларнинг шонли ишлари сўнмас маёқ бўлиб, олға томон йўлимизни ёритиб тураверади.

Ҳ. ЎРИНОВ,
кекса коммунист, Сариосиё районидаги Ж. Пирназаров номли колхоз ветерани.

ЭЗГУЛИК УНУТИЛМАЙДИ

Қашқадарёликлар биринчи комсомол хотин-қизлардан Майна Ҳасанова, Жамила Жумаева, Анзират Жўраева каби ўнлаб актив аёллар номини фахр билан тилга оладилар. Улар озодлик ва фаровон ҳаёт учун кураш йўлида ҳалок бўлдилар.

Бу қизларнинг босмачилар тўдаларига қарши, хотин-қизлар озодлиги йўлида олиб борган жанговар ишлари ҳамон тилларда достон. Ғузор шаҳрига Майна Ҳасанова ҳайкали ўрнатилган. Унинг номида совхоз ва мактаб бор. Қарши районидаги Ж. Жумаева номли мактабда эса юзлаб ўғил-қизларимиз билим олишмоқда.

Шаҳрисабзлик Шоди Шойимовнинг номини ким билмайди дейсиз. Улуғ Ватан урушида кўрсатган жасорати учун Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган фахрли номга сазовор бўлган эди. Кўҳна шаҳардаги унинг номига қўйилган кинотеатр одамлар билан доимо гавжум.

Чўлқуварлар колхоз қурилишининг жанговар ташкилотчилари Чўли Бегимқулов, Ҳамза Хўжақуловни ҳам ҳурмат билан тилга оладилар. Бу бежиз эмас. Улар қўриқ ерларда янги коллектив хўжалик ташкил этишда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилишган. Эндиликда Қарши даштида Бегимқулов номидаги йирик давлат хўжалиги пахта хирмони юксалишига муносиб ҳисса қўшмоқда.

Ҳеч ким ва ҳеч нарса унутилмайди шиорини амалда ўзининг турмуш тарзига сингдирган халқимиз эзгулик учун, бахтли ҳаёт учун курашган ажойиб инсонлар хотирасини қалбларида абадий сақлаган ҳолда уларнинг қабрлари устига гулчамбарлар қўйиб, номларини эҳтиром билан эслаб турадилар. Хўжаликдаги муваффақиятлар, албатта, уларнинг номлари билан боғлаб тилга олинади. Негаки, бу хайрли ишларда уларнинг ҳам улкан улуши бор. Бири ҳориб, толиқиб келаётган йўловчи сув ичган қудуқни қазиб, оби-ҳаёт таратган, иккинчиси мева тугиб, одамларга соя бераётган дарахтни экиб, боғ яратган, боғча қурган, кўприк солган...

Демак, инсон хотираси унинг қолдирган яхши номи билан ардоқлидир. Яхши ном эса унинг эл-юрт манфаати йўлида қилган яхши ишлари билан ўлчанади.

Баъзида марҳумнинг хотираси тўкин дастурхон ёзиш, ҳар хил эскича расм-русумларни бажо келтириш, қолаверса пул тугиш билан хотирланадиган ҳоллар учраб туради. Марҳум қабрига қўйиладиган хотира лавҳалари меъёрдан ошиб кетган ҳоллар ҳам йўқ эмас. Областимизда шундай қабристонлар борки улар маданият ва истироҳат боғидек кўркам. Лекин шундай қабристонлар борки уларни чангалзору тиканзорлардан фарқи йўқ.

Хароба қабристонларни яшнатиш учун маҳаллий Советлар, жойлардаги корхона ва ташкилотлар жон куйдиришлари ва ободонлаштириш ишлари билан муттасил шуғулланишлари керак.

Фаровон ҳаёт ва кўркам турмушимиз учун жонини фидо қилганлар қабрларини обод қилиш бизнинг энг хайрли ишларимиздан биридир. Хотира кунларини бола-чақаларимиз билан ана шундай гулистон боғларда ўтказайлик. Ишончимиз комилки Хотира кунини нишонлаш турмушимизга чуқур сингиб кетади ва энг яхши анъаналаримиздан бири бўлиб қолади.

М. ЖУМАЕВ,
Қарши ёғ экстракт заводи ишчиси.

Пионер ёзи

ХУМСОН БАҒРИДА

РЕПОРТАЖ

Чорвоқдан ўтиб, тезоқар Угом дарёсининг оқимига қарши юрган сари хушманзара жойлар тез-тез кўзга ташланади. Хумсоннинг хушҳаво масканларидан бирида Зоя Космодемьянская номли Тошкент область совхозлараро пионерлар лагери жойлашган.

...Оромгоҳга кириб борганимизда радиокарнай дам олувчиларни қизиққан машғулотларида қатнашишга чорламоқда эди. Чор-атрофни бир пастда болаларнинг шодон қий-чуви тутди.

Кўп ўтмай, ўқувчиларнинг қизиқарли баҳс-мунозаралари, ижодий тортишувлари ва спорт мусобақалари бошланди. Ўйинларда қатнашувчилар ҳам, томошабинлар ҳам кўп. Стадионда учинчи ва тўртинчи отряд болалари футбол ўйнашяпти. Ёзги кинотеатр биносида эса адабиёт фанидан зеҳни ўткирлар мусобақаси бўляпти. Чорвоқ шаҳридан келган «Ёшлик» ансамблининг ёш санъаткорлари қўшиқларини, ўзига хос чиройли рақсларини дам олувчилар мириқиб эшитиб, томоша қилмоқдалар. Ҳовузларда отрядлараро сузиш мусобақалари авжида. Хуллас, ҳар бир дам олувчи ўзи қизиққан машғулоти билан банд.

Фарзандларининг меҳрибон, тажрибали тарбиячилар қўлида яйраб ўйнаётганликлари, соғлиқларини мустаҳкамлаб мириқиб дам олаётганликлари, табиатга ва меҳнатга меҳр-оқибатли бўлиб вояга етаётганликларидан, айниқса, ота-оналар мамнун.

— Ўқувчиларнинг бу севимли оромгоҳи очилганига ўн беш йил бўлди, — дейди лагерь бошлиғи Ш. Баёнов. — Ҳар бир сменага мўлжалланган тадбирлар шундай тузилганки, областимизнинг совхозлари ва уларга қарашли корхоналар ишчи-хизматчиларининг фарзандлари бу ерда дам олиш билан бирга меҳнатга муайян кўникма ҳосил қилмоқдалар. Болалар оталиқдаги совхозга мева-чева йиғиштиришда кўмаклашишмоқда. Бу йил ўқувчиларнинг ташаббуси билан ипак қурти боқилиб, 180 килограмм пилла топширдик. Фахрий пионер, Ленин орденли пиллакор Ҳабиба Раҳмонова бу ишда бизга яқиндан ёрдам берди. Келаси мавсум планига ҳам бу тадбирни киритдик. Чунки барг ўзимизда сероб.

Меҳнат ва уруш ветеранлари, донгдор кишилар, ёзувчи ва шоирлар билан қизиқарли учрашувлар ўтказиб туриш бу ерда одат тусига кирган. Икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони Владимир Жонибеков ҳам болалар орасида бўлиб, ўз ҳаёти, космос ҳақида ҳамюртларига гапириб бергани ҳали кўпчиликнинг эсида. Ана шу унутилмас учрашувлар фотостенд ва фотоальбомларда ўз аксини топган.

Бу йил лагерда эксперимент ўтказиляпти. 21 кундан тўртта смена ташкил қилиниб, уларнинг ҳар бирида 250 тадан, жами мингта пионер ва ўқувчининг дам олиши кўзда тутилган. Бунда ортиқча харажат ҳам бўлмайди. Ўқувчиларни олиб келган автобуслар дам олган болалар билан қайтади.

...Қизиқарли машғулотлар тугаб, ҳамма кечки линейкага йиғилди. Бош пионервожатий Табассум Жўраева ўқувчиларни эртанги кун режалари билан таништирди. Пионерлар Чорвоқ ГЭСи, мармар карьери, Қизилжар, Хумсон ва Угом дарёсининг юқори қисмига экскурсияларга чиқадиган бўлишди. Улар доривор гиёҳлар тўплаб, гербарийлар йиғишади. Эртанги кун бугунгидан ҳам қизиқарли, мароқли ўтиши табиий.

М. АВЕЗОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ОБ-ҲАВО

Синоптикларнинг хабар қилишича, яқин кунларда Қорақалпоғистон АССРда ҳавонинг ўзгариб туриши, кечаси ёғингарчилик бўлмаслиги, эрталаб ва кундузи баъзи жойларга қисқа муддатли ёмғир ёғиб, момақалдироқ бўлиши кутилади. Ўзбекистоннинг бошқа жойларида ёғингарчилик бўлмайди. Шимоли - шарқдан секундига 9 — 14 метр тезликда шамол эсади.

Тошкентда ҳаво бир оз булутли бўлади, ёғингарчилик кутилмайди. Шимоли-шарқдан секундига 5 —10 метр тезликда шамол эсади. Ҳарорат кечаси 17 — 19, кундузи 32—34 даража иссиқ бўлади. (ЎзТАГ).

Редактор ўринбосари Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ✻ ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
кафедралар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Жисмоний тарбия мудири (фан кандидати, доцент); **профессорлар:** ортопедик стоматология, санитария-гигиена факультети нормал анатомияси (медицина фанлари докторлари);

доцентлар: оператив хирургия (топографик анатомия билан), юқумли касалликлар (2 ўрин), биринчи даволаш факультети ЛОР касалликлари, биринчи даволаш факультетининг умумий хирургияси, 1, 2, 3, 4-ички касалликлар (поликлиника курслари бўйича), иккинчи даволаш факультетида акушерлик ва гинекология, иккинчи даволаш факультетининг тери-таносил касалликлари, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, овқатланиш гигиенаси, терапевтик-стоматология, жарроҳлик стоматологияси, болалар стоматологияси, гистология, иккинчи даволаш факультети 2-сил касаллиги, онкология, фармакология;

катта ўқитувчилар: медицина ва биология физикаси, тайёрлов бўлими учун рус тили, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш, эпидемиология, биология, нормал физиология;

ассистентлар: юқумли касалликлар кафедраси қошидаги тропик медицина ва паразитология курси бўйича, биринчи даволаш факультети ЛОР касалликлари, 1-ички касалликлар — нефрология курси билан (нефрология курси бўйича), меҳнат гигиенаси, иккинчи даволаш факультети ички касалликлар пропедевтикаси, иккинчи даволаш факультети сил касаллиги, 4-ички касалликлар (2), 2-ички касалликлар, иккинчи даволаш факультети тери-таносил касалликлари, рентгенология, психиатрия (2), эндокринология, социал гигиена ва соғлиқни сақлашни ташкил этиш (2), эпидемиология (2), болалар хирургияси (ярим ставка), физиотерапия — даволаш физкультураси ва врач назорати курси билан (врач назорати курси бўйича), терапевтик стоматология (4), жарроҳлик стоматологияси (3), болалар стоматологияси (2), стоматология факультетида 3-акушерлик ва гинекология (ярим ставка);

ўқитувчилар: сиёсий иқтисод, КПСС тарихи, илмий коммунизм, тайёрлов бўлими учун жисмоний тарбия.

ПРОБЛЕМАЛИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ КЛИНИКА — ЭКСПЕРИМЕНТАЛ БИОФИЗИК ЛАБОРАТОРИЯСИ БЎЙИЧА:

радиология сектори раҳбари (медицина фанлари кандидати), **катта илмий ходим, кичик илмий ходимлар** (2).

МАРКАЗИЙ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ЛАБОРАТОРИЯСИ БЎЙИЧА
(ЦНИЛ)

раҳбар (фан доктори ёки кандидати);

илмий-тадқиқотларни мувофиқлаштириш ва таҳлил қилиш сектори раҳбари, катта илмий ходим (фан доктори ёки кандидати), **кичик илмий ходим;**

моделлаштириш ва экспериментал терапия сектори раҳбари (фан доктори ёки кандидати);

морфология бўлими катта илмий ходими (фан доктори ёки кандидати);

иммунология, клиника-экспериментал аллергология бўлимлари раҳбарлари (фан кандидати ёки докторлари);

медицина кибернетикаси бўлими раҳбари (фан доктори ёки кандидати), **медицина кибернетикаси бўлими кичик илмий ходимлари** (2).

Тўқималар номутаносиблиги проблемали илмий-тадқиқот лабораторияси бўйича-кичик илмий ходим.

Илмий-медицина ахбороти бўлими (ОНМИ) **бўйича катта илмий ходим.**

КОНКУРС МУДДАТИ — 11 АВГУСТГАЧА.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри, 33-алоқа бўлими, К. Маркс кўчаси, 103-уй. Телефонлар: 33-37-18, 66-98-59.

РЕСПУБЛИКА КЎЗИ ОЖИЗ БОЛАЛАР МАХСУС МАКТАБ-ИНТЕРНАТИ
1985-86 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактаб-интернатга мактабгача ва мактаб ёшидаги кўриш қобилияти сустлашган, заифлашган ёки кўзи ожиз болалар қабул қилинади.

Кўзи ожизлар синфларига: кўзининг кўчирма коррекцияси билан кўриш қобилияти ўткирлиги 0,04 ва ундан қуйи даражада бўлганлар; яхши кўзида кўчирма коррекция билан кўриш қобилияти ўткирлиги 0,05—0,08 бўлганлар, кўриш нерви атрофияси авж олаётган, тўқималар тапеторетинал дистрофияси ёки кўриш қобилияти тобора пасайишига сабаб бўлувчи бошқа касалликлар мавжуд бўлган ҳолларда; кўриш қобилияти заифлашганлар синфларига; яхши кўзида кўчирма коррекция билан кўриш қобилияти ўткирлиги 0,05-04 бўлганлар, бошқа кўриш функциялари аҳволини ҳисобга олган ҳолда қабул қилинади.

Кўриш қобилияти анча юқори бўлганлар—касаллик кучаётган, шунингдек яқин масофадан китоб ўқиш ёки ёзишдан келиб чиқувчи астенопик ҳодисалар мавжуд бўлганда қабул қилинади.

Тайёрлов синфларига: юқорида санаб ўтилган патологияга йўлиққан олти-етти ёшли болалар қабул қилинади. Мактаб-интернатда таълим олаётган болалар давлат таъминотида бўладилар, умумтаълим мактаблари программаси бўйича билим, меҳнат кўникмалари ва мутахассислик оладилар. Мактаб-интернатни битиргач ўқувчилар ўрта маълумот тўғрисида аттестат оладилар, соғлиғининг аҳволига кўра уларга инвалидлик группаси белгилаб берилади.

Ўқувчилар соғлиғининг аҳволини малакали шифокорлар назорат қилиб берадилар. Ҳар йили болалар амбулаторияга қатнаб даволанадилар, офтальмология марказида стационар тарзда даволанадилар.

Болалар мактаб-интернатда тажрибали ва меҳрибон педагоглар коллективининг узлуксиз назорати остида қизиқарли ва тўлақонли ҳаёт кечирадилар.

Медицина-педагогика комиссияси ўз ишини 15 августдан бошлайди.

АРИЗАЛАР 15 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Мурожаат учун адрес: 700007, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 20-уй. Телефонлар: 66-22-53, 66-11-83.

«Узкультторг»нинг Тошкент областлараро улгуржи савдо базаси коллективи транспорт бўлими бошлиғи, 1938 йилдан КПСС аъзоси, Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер **Нихот Исмоилович УМАРОВнинг** вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент давлат университети ректорати, партия ва касаба союз комитетлари ҳамда физика факультети коллективи доцент Р. К. Каримовга рафиқаси **Гўзал Шоюсуповна СОБИРОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

31 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.40—Концерт. 10.15 — Телефильм. 10.45—«Золушка». Балет. 12.05—Концерт. 12.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «16 ёшгача ва ундан катталар». 17.00 — Концерт. 17.20—«Робинзон Крузонинг ҳаёти ва ғаройиб саргузаштлари». Бадиий фильм. 18.50 — Болалар ижодиёти байрами. 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 —Фестиваль шарҳи. 21.30—«Время». 22.00—Футбол. «Торпедо» (М)—«Динамо» (К). 23.45 — Фестиваль кундалиги.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Телефильм. 9.35 —Концерт. 10.45 — Фестиваль шарҳи. 12.45—«Оила ва мактаб». 13.15 — «Икки капитан». Бадиий фильм. 3-серия. 14.40 — Немис тили. 15.10— Концерт. 15.45—«Бил ва уддала». 16.15 —Совет ёзувчилари В. И. Лебедев-Кумач ҳақида. 17.10 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — «Ҳамдўстлик». 19.15 — Фильм-концерт. 19.25 — Мультфильм. 19.35 — Концерт. 20.30 — «Хайрли тун, кичкинтойлар». 20.45 — Музикали кўрсатув. 21.15 — Илмий-оммабоп фильм. 21.30—«Время». 22.00 — «Севги формуласи». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-I. 7.25 — Кўрсатувлар программаси. 7.30—Ритмик гимнастика. 7.50 — Телефильмлар. 8.30 — «Ахборот». 8.50 — Музикали дақиқалар. 9.05 —Болалар учун фильм. 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — Қўғирчоқ фильмлар. 18.40 — «Тенгдош». 19.10—Фильм-концерт. 19.30 «Ахборот». 19.45— «Бизнинг иқтисодий шарҳ». 20.30 — «Ахборот». 20.50—Концерт. 21.30 «Время». 22.00 — «Мустаҳкам озуқа базаси учун». 22.20 «Нотаниш ворис». Бадиий фильм.

ТОШКЕНТ-II. 9.00 — 17.15 — Москва II. 18.00 — Биология. 18.25—«Ҳамма нарса лаҳзада ҳал этилади». Бадиий фильм. 20.00— Тошкент янгиликлари. 20.20 — «Ёшлик». 20.50 — Телекиножурнал. 21.00 — «Китоб дўстлари». 21.30 — Москва II.

РАДИО

31 ИЮЛЬ, ЧОРШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Сиз бизга мактуб йўллабсиз». 9.30 — «Совет Ўзбекистони: одамлар, ишлар ва режалар». 12.10 — «Узбекистан индустриальний». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.10 — Жаҳон фестивалида. 15.40 — «Рус тили — дўст тили». 18.15 — «Дала шийпони — яхши хордиқ маскани». 18.30 — Концерт. 19.25 «Менинг муҳаббатим». Вокал сюита. 19.40 — «Миллионлар ленинча университети». 20.15 — Жаҳон фестивали кундалиги. 21.00 — «Шеърият». 21.20 — «Қишлоқ оқшомлари». 22.40 — Концерт. 23.30 — Дам олиш концерти. 00.05 — Жаҳон фестивали кундалиги.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р. — 13914. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. ИНДЕКС 64583. А. 172. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12